

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE GEMEENTE DORDRECHT - DORDTSE DINSDAG, D.D. 28 maart 2023

Vergaderzaal 1

2. Vragenhalfuur

Voorzitter: De heer Schalken-den Hartog
raadsgriffier: Mevrouw Wepster
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Van Dam Timmers (CDA)
Dhr. Den Hartog (GroenLinks)
Mevr. Jager (Beter voor Dordt)
Dhr. Stolk (VSP)
Dhr. Tutupoly (Op Ons Eiland)

Portefeuillehouders: wethouder C. van Benschop, wethouder M. Burggraaf,
wethouder R. van der Linden.

De voorzitter: Beste mensen, het is zeven uur. Als iedereen wil gaan zitten dan kunnen we starten, want we hebben een bomvol vragenhalfuurtje. Welkom allemaal bij dit vragenhalfuur van dinsdag 28 maart. Er waren acht vragen ingediend en er worden er nu vandaag zes behandeld. De belangrijkste reden dat twee vragen niet zijn doorgegaan, was het feit dat we met elkaar hadden afgesproken dat ze politiek van aard moesten zijn en ook actueel moesten zijn. Om zo snel mogelijk naar de vragen te gaan, wil ik eigenlijk de eerste vragensteller ... Dat is een vraag vanuit de VSP en die wordt volgens mij toegelicht door de heer Stolk. Die heeft te maken met de Wmo en huishoudelijke hulp. Er is nog een andere vraag. Die wordt dadelijk ook kort toegeleegd. Dan gaan we daarna voor de beantwoording naar het college. Mijnheer Stolk, ga uw gang.

De heer Stolk: Goedenavond. Margret is helaas verhinderd, want anders zou zij het doen en nu doe ik het. In het AD van Dordt, de Dordtenaar van 27 maart 2023 stond Janneke Haak aan het woord. Zij moet haar huishoudelijke hulp missen en verluidt als volgt van het besluit in de Drechtraad. In Dordrecht krijgen dit jaar 46 mensen met de maatregelen te maken. Volgens haar zou het nog eens 37 mensen kunnen zijn. De Drechtraad bestaat inmiddels niet meer en het artikel roept meer vragen op dan antwoorden, ook over de rol van ons als gemeenteraad. Dat is dan naar het college toe. Vindt u dat hier sprake is van een doelmatige bezuiniging? Bent u het ermee eens dat deze situatie onwenselijk is? Wat gaat eraan gedaan worden voor deze 38 mensen en waarvoor te behoeden dat ze hun vertrouwde hulp kwijtraken?

De voorzitter: Dank u wel voor de toelichting. Over ditzelfde onderwerp zijn ook vragen van de PvdA, de SP, samen met Beter voor Dordt. Daar geeft mevrouw Jager een korte toelichting op. Gaat uw gang. Even uw microfoon aan, alstublieft.

Mevrouw Jager: Dank u wel, voorzitter. Door bezuinigingen op het uurloon dreigen mensen die via de Wmo een pgb-voorziening hebben hun huishoudelijke hulp functieniveau HH1, huishoudelijke hulp 1, te verliezen. De maatregel zorgt voor veel onrust en zorgen bij betrokkenen. Gisteren stond in het Algemeen Dagblad een interview met een van de gedupeerden. Naar aanleiding hiervan hebben Beter voor Dordt, de Partij van de Arbeid en de Socialistische Partij gezamenlijk de volgende vragen aan de wethouder. Waarom werd deze kortingsmaatregel doorgevoerd, terwijl pgb HH1-houders hierdoor voor een groot deel zeker zonder zorg komen te zitten? Is de wethouder het met ons eens dat het wegvallen van benodigde zorg op een later moment voor veel extra kosten kan gaan zorgen, door bijvoorbeeld toename van medisch noodzakelijke handelingen en zorg? Wat gaat de wethouder ondernemen om per direct een einde te maken aan die acute onrust en de zorgen bij de mensen die hun hulp dreigen te verliezen? Onder deze vragen staat nog een toelichting die ik alleen schriftelijk meegegeven heb voor de geïnteresseerden. Die kunnen hem lezen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel voor de toelichting. Dan mag uw microfoon uit. Dan kunnen we naar de wethouder en volgens mij is dat wethouder Van Benschop. Gaat uw gang.

Mevrouw Van Benschop: Dank u wel, voorzitter. De vragen die gesteld zijn in het artikel wat geschreven is, is inderdaad gebaseerd op de tariefdifferentiatie die is doorgevoerd. Die is door de Drechtraad inderdaad vastgesteld en door de gemeenteraad op 1 februari 2022 nog geëffectueerd. Daarvan is gezegd, die laten we niet direct ingaan maar dat doen we bij het vaststellen van de nieuwe indicaties. Sommige mensen hebben een langere indicatie, sommige mensen een kortere. Dat geldt voor verschillende momenten in het komende jaar. Die tariefdifferentiatie is gebaseerd op de formele en de informele zorg. De formele zorg is dan, in dit geval als het gaat over de huishoudelijke ondersteuning, de huishoudelijke ondersteuning die via de Wmo-voorzieningen bij de gecontracteerde zorgaanbieders wordt ingekocht. De informele huishoudelijke ondersteuning is dan diegene die wordt ingehuurd via het pgb. De reden voor die tariefdifferentiatie is niet primair geweest een bezuinigingsoperatie, is ook vooral geweest omdat als het gaat over de formele zorg er bepaalde kwaliteitseisen gesteld worden als het gaat om het zorgen voor vervanging op het moment dat iemand niet kan komen werken, dat het gaat over een stukje overheadkosten voor de organisatie die erachter zit in het geval als er een gecontracteerde aanbieder is, Wat we hebben gedaan, is daar vastgelegd op de cao-norm. Bij de informele zorg is het vastgelegd op de minimumloon uitgangspunt plus twintig procent voor vakantietoelage, eindejaarsuitkering en dat soort zaken. Dat is een beetje de achtergrond. Dan was er nog een vraag wat wij eraan gingen doen, geloof ik. Wat de wethouder gaat ondernemen om hier per direct een einde aan te maken. Dit is niet voor iedereen op dit moment ingegaan. Dat gaat voor verschillende mensen op verschillende momenten in. Er ligt nu een herijking Wmo-proces voor, wat we met deze raad gaan doen. De heer Stolk van de VSP vroeg al, wat is de rol van de raad hierin? De raad gaat uiteindelijk de verordening vaststellen waar dit wel of niet ongewijzigd in blijft staan. Als de raad zegt, dit is een verkeerde ... Dit willen wij niet. Dan staat het de raad vrij om daar iets aan te passen. Dat is de beantwoording.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Stolk: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Stolk, een vervolgvraag?

De heer Stolk: Voorzitter, begrijp ik goed dat de wethouder in ieder geval deze mensen die er nu voorstaan en ook volgend jaar voorstaan, dat daar niks mee gedaan wordt? Dat de raad dit weer moet voordragen?

Mevrouw Van Benschop: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Dat klopt. Ik heb beleid liggen wat is vastgesteld door uw gemeenteraad en dat zal ik gewoon uitvoeren. Als de raad daar een wijziging in aan wil brengen, dan is dat inderdaad aan de raad. Dat moment is wel binnenkort, want de herijking Wmo staat op het programma en ook het vaststellen van de gewijzigde verordening. Dat is het moment dat u daar een wijziging in aan kunt brengen.

De voorzitter: Nog een laatste vraag en dan daarna mevrouw Jager, heeft ook nog een vraag.

De heer Stolk: Mijn vraag is toch aan de ...

De voorzitter: Heel kort, want we hebben inderdaad nog een hoop vragen.

De heer Stolk: Mijn korte vraag is, kan het niet opgehouden worden dit totdat er in de raad verder over gesproken wordt?

De voorzitter: Mevrouw Van Benschop.

Mevrouw Van Benschop: Nee, ik heb beleid liggen wat we uitvoeren. Als de raad wat anders wil, zal de raad dat moeten aanpassen. Waarbij ik nog wel even wil benadrukken dat het niet zo is dat iedereen die nu gebruikmaakt van huishoudelijke ondersteuning via pgb ook op dit moment geconfronteerd wordt met die tariefswijziging. Dat hebben we gedifferentieerd gedaan, op basis van hoe lang de indicaties nog lopen. Het geldt wel direct voor nieuwe indicaties. Maar goed, dan is er ook geen sprake van een verlaagde vergoeding, want die vergoeding is er dan niet geweest.

Mevrouw Jager: Voorzitter, dat laatst begrijp ik. Maar ook voor mensen die allang die hulp hebben zijn er bij ... Daar zijn mensen bij voor wie het nu wel geldt. Dat vind ik toch moeilijk verteerbaar. Daarnaast vraag ik me af, waar ik helemaal niets over hoor, het is duidelijk dat bij de reguliere thuiszorg er op dit moment veel problemen zijn met de menselijke bezetting. De mensen voor wie nu de hulp gaat wegvallen, die kunnen gewoon achteraan schuiven in de wachtlijst. Er is een enorme wachtlijst. Er is geen enkel zicht op dat ze daar sneller hulp gaan krijgen. Is dat punt aan de orde geweest bij de wethouder?

De voorzitter: Wethouder Van Benschop nog kort.

Mevrouw Van Benschop: Dank u wel, voorzitter. Punt één, er wordt nu van uitgegaan dat iedereen die nu in deze situatie komt niet gebruik kan maken van de zorg die ze hebben, of het is geen zorg, maar ondersteuning die ze hebben, omdat ze ofwel het bedrag niet kunnen betalen, de extra bijdrage die gedaan moet worden, ofwel omdat het een verlaging zou betekenen voor degene die de dienst levert. Ik weet niet of er daar signalen van zijn, maar ik heb in ieder geval niet concreet liggen dat dat voor iedereen een probleem zou zijn. Het gaat om ik geloof dertig mensen bij wie dat ingaat. Vanaf 1 juni gaat er weer een nieuwe rits aan indicaties die omgezet wordt en het gaat om de nieuwe gevallen. We hebben het ... Dat.

De voorzitter: Ik wil dit onderwerp voor nu afsluiten. Als er nog aanvullende vragen zijn, dan moeten die op een andere manier richting de wethouder komen. Ik ga naar de volgende vraag. Die is van het CDA. Die gaat over de huisartsenzorg. De heer Van Dam Timmers kan hem kort toelichten?

De heer Van Dam Timmers: Ja, dank, voorzitter. Als we het hebben over tekorten aan zorg, is dat natuurlijk breder dan alleen de thuiszorg. Het CDA Dordrecht krijgt meer signalen dat het ook echt spaak loopt in de huisartsenzorg. Nieuwe bewoners, die hebben we nogal wat, en ook huidige inwoners kunnen niet terecht bij een huisarts, terwijl ze wel snel zorg nodig hebben. Hiervoor zijn ze dan uiteindelijk aangewezen op de huisartsenpost, die toch al vrij overbelast is. Ook arbeidsmigranten en mensen uit bijvoorbeeld Oekraïne in gastgezinnen hebben moeite om toegang te krijgen tot basale zorg. Het CDA Dordrecht heeft er eigenlijk drie vragen over. Herkent het college deze signalen? Twee, wat doet het college om deze situatie voor onze, tussen haakjes, ook tijdelijke inwoners op korte termijn te verbeteren? Zo nee, na deze informatie, welke rol ziet het college op dit dossier ook voor de gemeente?

De voorzitter: Dank voor de toelichting. Heer Van der Linden.

De heer Van der Linden: Dank voor de vragen. Helder. Wij herkennen deze signalen zeker. Het verschilt wel heel erg in de stad. Niet overal is het hetzelfde. Maar we herkennen de signalen van toenemende druk. Om vraag drie te beantwoorden, het is niet zo dat de gemeente daar in zijn eentje verantwoordelijk voor is. We hebben daar geen formele rol in. We hebben natuurlijk wel het goede overleg nodig. Dat hebben we ook met de DrechtDokters. We kunnen natuurlijk bijvoorbeeld wel kijken van, is er genoeg praktijkruimte? Zo nee, waar kunnen we die dan vinden? Daar kunnen we wel in meekijken. We merken wel in het overleg met DrechtDokters dat die druk toeneemt. Als het gaat om arbeidsmigranten zijn we daar ook over in gesprek met VluchtelingenWerk. DrechtDokters samen met VluchtelingenWerk kunnen wel kijken waar nog ruimte is. Als het gaat om vluchtelingen, dan bijvoorbeeld vooral Oekraïners, gaat het ook over een regionaal vraagstuk. Daar zijn we met het GHOR ook naar aan het kijken. Misschien is het tijd, als die druk toe blijft nemen en zo hoog blijft, om daar een centrale huisartsenpost voor in te richten. Daar zijn we over in gesprek.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Van Dam Timmers: Een korte vervolgvraag.

De voorzitter: Nog een korte vervolgvraag?

De heer Van Dam Timmers: Ja, in gesprek is natuurlijk altijd een heel mooi antwoord. Daar ben ik natuurlijk ook altijd heel blij mee. Dat we in gesprek zijn, lijkt me heel belangrijk. Maar naast in gesprek zijn, is mijn vraag dan ook wel, zeker ook als raadslid van, wanneer zit daar een vervolg op? Op welke termijn verwacht het college dat daar ook ontwikkelingen op komen? Want het gaat om best wel een aantal mensen die gewoon echt de meest basale zorg niet kunnen krijgen, wat tot escalatie kan leiden.

De voorzitter: De heer Van der Linden nog kort?

De heer Van der Linden: Ja, kort. Ik zei al, kijk, wij hebben geen formele rol om te zeggen, dit moet er geregeld worden. We kunnen er wel over in gesprek. Daar zijn we over in gesprek en dat blijven we. Maar we zien bijvoorbeeld wel die druk zo hoog, dat nu voor het eerst volgens mij al in heel lange tijd, het gesprek ook leidt naar het idee van, moeten we niet een centrale huisartsenpost bijvoorbeeld voor vluchtelingen en Oekraïense opvang hebben? Ik heb daar nu geen datum aan vastgeplakt. Het is ook niet zo dat we kunnen verwachten dat deze druk binnen nu en enkele weken of maanden opgelost zal zijn. Dat gesprek is permanent. Mochten er nieuwe ontwikkelingen zijn, dan gaan we die hier natuurlijk melden. Ik weet dat u ook artikel 40-vragen heeft gesteld over dit onderwerp. Die gaan wij zeer binnenkort beantwoorden.

De voorzitter: Dank u wel. Vraag vier is een vraag van GroenLinks. Die gaat over economisch daklozen. Kunt u hem kort toelichten, heer Den Hartog?

De heer Den Hartog: Dank u wel, voorzitter. Het gaat inderdaad over economisch daklozen. Dit weekend bracht de NOS het bericht over een onderzoek van zes middelgrote tot grote gemeenten, dat er steeds meer economisch daklozen zijn. Dat zijn mensen die gewoon werk hebben, gewoon een inkomen hebben, ze zijn niet verslaafd, ze hebben geen psychische problemen, toch zijn ze dakloos. Juist het feit dat ze geen verdere problemen hebben, zorgt ervoor dat ze buiten het hulpverleningscircuit zitten. Eerder in het najaar is er een commissievergadering hierover geweest. Toen is geconcludeerd dat deze groep geholpen moet worden, dat het probleem onder andere natuurlijk het huisvestingsprobleem is, maar ook dat andere problematiek daarbij een rol speelt. Dat brengt me tot de vragen. Herkent het college deze problematiek ook in Dordrecht? Welke maatregelen wil het college nemen om deze groep inwoners te bereiken? Voor de toekomst natuurlijk ook, wat voor preventieve maatregelen ziet het college om dit groeiende probleem te stoppen en/of te voorkomen?

De voorzitter: Dank u wel. De heer Heijkoop.

De heer Heijkoop: Voorzitter, dank u wel. Richting de heer Den Hartog zou ik in ieder geval willen bevestigen dat wij van dit probleem op de hoogte zijn. We weten natuurlijk wat er speelt in onze stad. We volgen natuurlijk ook alles wat er in de samenleving, in de media ook daarover van verslag wordt gedaan.

Vanmorgen hebben we een brief vastgesteld in het college over de voortgang van het programma Van opvang naar wonen. Toen hebben we hier ook nog even bij stilgestaan. Deze groep, die in het verleden eigenlijk nog niet zichtbaar was en steeds meer zichtbaar wordt. Overigens wel, wat u terecht aangeeft, vaak pas op een laat moment, omdat deze groep is heel zelfredzaam en weet zich ook heel vaak nog goed te redden via vrienden, familie, zogenaamde bankslapers en ze zijn ook gewoon aan het werk. Dat maakt het wel lastig om ze tijdig te signaleren, omdat deze mensen niet echt, om maar zo te zeggen, van de overheid zijn. Ze zijn heel zelfredzaam. In ieder geval niet van de gemeentelijke overheid. Wie er nadrukkelijk wel een rol in heeft, dat zijn ook de werkgevers. Want wat u terecht aangeeft, ze werken vaak. We zijn medio vorig jaar begonnen ook met een pilot, samen met zes grote werkgevers, om hen bewust te maken van het probleem rondom armoede, schulden en ook dreigende dakloosheid. Dat is ook nadrukkelijk in het belang van die werkgevers, omdat we weten dat dit soort problematiek heel veel stress met zich meebrengt. U kunt zich voorstellen als je bij het Leger des Heils had moeten slapen en dan in je busje aan het werk gaat, wat nu echt gebeurt, dat je dan minder ontspannen aan het werk gaat en als je in een stabiele woonsituatie verblijft. Het kost ook arbeidsproductiviteit. Werkgevers willen daar echt wel aan bijdragen, zeker in deze krappe arbeidsmarkt. Bovendien kunnen zij ook veel betekenen in het signaleren van problemen. Die preventie, om te voorkomen dat die loonbeslagen worden geëffectueerd, dat die gevolgen hebben voor de schulden van mensen, eventueel zelfs tot een huisuitzetting zou kunnen leiden. Die pilot gaan we evalueren. Willen we dan ook opschalen. Waar ook een grote verantwoordelijkheid zit, dat is niet om me ervan af te maken, maar dat is wel de Rijksoverheid. Want dit gaat ook over het brede gebrek aan bestaanszekerheid voor deze groepen. Dat gaat over een gebrekkige toegang tot wonen, tot zorg, maar ook gewoon een inkomen dat ontoereikend is in relatie tot de lasten. Dat kunnen wij niet helemaal oplossen. Wij kunnen wel zo snel mogelijk helpen, op het moment dat wij iets weten, met financiële ondersteuning, natuurlijk vanuit de Participatiewet. We hebben natuurlijk een groot formeel en informeel netwerk in de stad. Denk aan de Sociaal Raadslieden, denk aan de Sociale Dienst, aan de Adviseurs Geldzaken, maar ook het Financieel Hulphuis en ook een aantal informele partijen, zoals SchuldHulpMaatje, kerken, moskeeën, waar ook veel goeds gebeurt. Waar we voortdurend mee bezig zijn, is om deze mensen en de problematiek van deze mensen zo snel mogelijk boven water te krijgen, ze zo goed mogelijk te ondersteunen. Maar heel eerlijk, we komen ook al geregeld verhalen tegen dat het inkomen en uitgaven bijna niet met elkaar in balans te krijgen zijn. Dat zit echt wel voor een groot deel in die bestaanszekerheid, die ook vanuit de Rijksoverheid gewoon grondwettelijk geborgd zou moeten zijn. Maar blijf dit vooral ook met ons volgen. We gaan er alles aan doen. We zijn als Dordrecht er ook zeker niet uniek in. We zien het in alle grote steden. U refereert er al aan, het onderzoek richt zich op zes grote en middelgrote steden. Maar ik kan u helaas niet geruststellen dat we dit het hoofd kunnen bieden met interventies alleen vanuit de gemeente. Maar u mag ons daar zeker aan houden dat we alles doen wat wel in ons vermogen ligt.

De voorzitter: Dank u wel. Nog een korte vervolgvraag?

De heer Den Hartog: Ja, een vervolgvraag inderdaad. Er was ook sprake dat de gemeente ... Er werd gesproken van tien woningen aan zou kopen voor mensen met acute problemen. Zouden die ook ingezet kunnen worden voor deze groep mensen? Of staat dat los van elkaar?

De voorzitter: De heer Heijkoop.

De heer Heijkoop: Kijk aan, we zijn hard met het voorstel aan de slag gegaan, nadat u heeft aangegeven dat u daar graag een voorstel voor wilt zien en dan ook de definitieve keuze wil maken. Dat voorstel zal zich wel primair richten echt op gezinnen. Op het moment dat het ... Met deze groep gaat het ook over mensen die werken en waar ook kinderen mee gemoeid zijn. Dan zouden ze zeker hier ook gebruik van kunnen maken. Dat klopt.

De voorzitter: Dank u wel. Vraag vijf is een vraag over de twintig gevaarlijkste kruispunten, van Op Ons Eiland. De heer Tutupoly kan hem toelichten.

De heer Tutupoly: Op 14 juli 2020 heeft het college, met behulp van Dordtse inwoners, een lijst samengesteld van de twintig gevaarlijkste kruispunten op ons eiland. We hebben meerdere malen aandacht gevraagd over de voortgang van deze lijst en dan specifiek over de aanpak van de provinciale weg. Voor het laatst op 24 januari jongstleden. Het college heeft een raadsinformatiebrief toegezegd, die in maart zou worden verzonden. We hebben echter geen raadsinformatiebrief mogen ontvangen en zijn ook niet geïnformeerd over enige vertraging, terwijl we nu in de laatste commissievergadering van maart zijn beland. Hoe duidt u dit en hoe belangrijk vindt u de aanpak van gevaarlijke kruispunten in Dordrecht?

De voorzitter: Voor het antwoord gaan we naar de heer Van der Linden, denk ik.

De heer Van der Linden: Zeker. Hoe duid je die? U heeft gewoon gelijk, die brief had er moeten liggen. Die zit nog ergens in de stroom richting de wethouder en daarna gaat hij naar het college. Die brief is af, heb ik begrepen, maar hij had er wel moeten liggen. Dat hadden we moeten regelen. Natuurlijk, de top twintig is niet voor niks samengesteld. We hebben drie jaar geleden een proces op gang gebracht, waarbij 963 punten zijn aangewezen op een kaart. Allemaal op basis van meldingen. Er zit natuurlijk een heleboel bij wat één keer ergens iets een probleempje is geweest. Die twintig grootste knelpunten zijn iets meer. Die pakken we beet. Sommigen zijn ruimschoots beetgepakt en anderen kunnen we nog niet doen, omdat we daar meer middelen voor nodig hebben. Maar de stand van zaken krijgt u elk jaar te horen. Binnen nu en twee weken moet hij wel bij u liggen.

De voorzitter: Volgens mij een duidelijk antwoord. U wilde nog een vervolgvraag stellen?

De heer Tutupoly: Ja, dat is een duidelijk antwoord. Dan ga ik er even vanuit dat hij dan ook binnen die twee weken hier ligt, want we wachten er namelijk al een tijdje op.

De heer Van der Linden: Zo is het.

De voorzitter: Dat is een mooie toezegging. De laatste vraag is een vraag van de VSP. Die gaat over het stilvallen van woonprojecten. De heer Stolk, om hem kort toe te lichten?

De heer Stolk: Ja. Het stilleggen van de woonprojecten. In het AD stond vandaag een groot stuk, een artikel dat er diverse grote woonprojecten in den lande stilvallen. Het artikel stelt het gevolg hiervan, dat dit niet alleen de bouw van koopwoningen, maar ook de bouw van sociale huurwoningen hiermee in gevaar komt. Acht het college, acht de wethouder de situatie in Dordrecht op dit moment ook zo prangend? Zo ja, met welke maatregelen wil de wethouder deze problematiek aanpassen? Hoe oordeelt de wethouder deze problematiek in dit licht van de dertig procentnorm voor de sociale huurwoningen?

De voorzitter: Dank u wel voor de toelichting. De heer Burggraaf voor het antwoord?

De heer Burggraaf: Ja, dank u wel, voorzitter. Dat momenteel de bouw in een moeilijke fase zit in het land is duidelijk. Tegelijkertijd, als u door de stad rijdt, dan ziet u, ik denk eigenlijk wel dat in ieder geval sinds de afgelopen tien, vijftien jaar nog nooit zoveel gebouwd wordt in de stad. Ik fietste vandaag nog langs het Kromhout, waar ze hard bezig zijn. Amstelwijck, Wilgenwende, Stadswerven. Allemaal bouwprojecten, maar ook op het sociale huursegment. De Charlotte de Bourbonstraat, het Witte Dorp. Er wordt echt heel veel gebouwd op het moment in Dordrecht. Tegelijkertijd zal zeker de ontwikkeling die de nu is, met hogere bouwrijzen, arbeidstekort, stijgende rentes ook hier voor vertraging gaan zorgen. U heeft het natuurlijk al gehoord met betrekking tot de Crownpoint-locatie hadden we gehoopt dat daar inmiddels met de start verkoop zou kunnen beginnen, maar dat heeft nog wat nieuw puzzel- en rekenwerk nodig. Ook in Dordrecht zal dat zeker bij projecten tot vertraging leiden. Voorlopig hebben wij geen aanleiding om te zien dat als het gaat om specifiek de dertig procent sociale huur waar u het over heeft, van de totale te bouwen voorraad, vertraging op gaat lopen. Tegelijkertijd houden we de situatie goed in de gaten. U vroeg ook, wat kunnen wij eraan doen? We kunnen natuurlijk niks doen tegen de macro-effecten, de dingen die in het hele land gebeuren binnen de bouwsector. We kunnen wel zorgen dat onze contacten met alle bouwende partijen in het hele traject, ook met de Omgevingsdienst en dergelijke, de lijntjes heel kort zijn. Er is een versnellingstafel Bouw, die we samen met de regio Drechtsteden hebben opgezet. We zorgen dat onze vergunningverleningsprocedures en bestemmingsplanprocedures et cetera, gewoon allemaal soepel loopt. Alles wat we zelf in de hand hebben, zorgen we dat we goed voor in orde hebben. Hopelijk komt er dan snel weer wat ontspanning op die bouwmarkt.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Stolk.

De heer Stolk: Ik heb nog een vraag erbij. Ik begrijp dat u het rijtje opnoemt wat nu in voorbereiding of ondertussen gebouwd gaat worden, maar daar zijn ze al mee bezig. Maar het gaat eigenlijk om de toekomst. Als ik dit stuk ook lees, dat heb ik geprobeerd goed te lezen, dan staat er ook in dat met name de klad zit in de duurdere woningen. Mijn vraag is dan ook aan de wethouder, is het nu niet tijd om te kijken dat sociaal en de midden, dat daar iets aan gedaan gaat worden?

Als de projectontwikkelaars echt duidelijk zeggen, wij gaan voorlopig niet bouwen. Er moet zeventig verkocht worden. Dat dat op het ogenblik niet aan de orde is. Is het college, de wethouder dan bereid om te kijken, kunnen we andere projecten niet naar voren halen, wat voor die twee derde groep sociaal en midden gedaan kon worden.

De voorzitter: Uw vraag is duidelijk.

De heer Stolk: Dat kunnen we toekomst vieren.

De voorzitter: Misschien nog kort een reactie vanuit de heer Burggraaf.

De heer Burggraaf: Voorzitter, kijk, een stadsontwikkeling, gebiedsontwikkelingen dat zijn trajecten die vijftien, twintig jaar de tijd vergen. Dan weet je ook altijd dat er minstens één, vaak wel twee momenten tussen zitten waarbij er een crisis is, of een bouwcrisis, de bouw wat minder hard gaat. Je moet zorgen dat je het plan wat je neerzet, die kwaliteit die je voor ogen hebt, dat je die gewoon vasthoudt, want anders dan kom je nooit op de kwaliteitsgebiedsontwikkeling die je aan het begin met elkaar hebt vastgesteld. Je moet natuurlijk wel daar de flexibiliteit inbouwen, dat je kan zorgen dat op andere momenten in de markt, als andere segmenten beter verkopen, dat je binnen die verhoudingen die je in de gebiedsontwikkeling hebt vastgesteld, dat je daar dan wat meer op kan bouwen. Maar goed, we hebben een hele discussie met de woonbrief en de bouwbrief. Die hebben we in de komende raad ook liggen. Daarvan hebben we ook duidelijk aangegeven dat we deze periode nog extra planvoorraad zoeken voor sociale huurwoningen, dat we op de betaalbare koop nog een ambitie hebben van 1.500 woningen en dat we daar een verdichtingsstudie op aan het doen zijn. Daar zijn we allemaal hard mee bezig.

De voorzitter: Dank u wel. We hebben keurig de zes vragen kunnen beantwoorden, kunnen behandelen binnen dit half uur. We hebben zelfs nog tijd over. Ik wens u een goede vergaderavond.

3. Vaststellen en beschikbaar stellen van een krediet Sportvisie 2030 – Niemand buitenspel in Dordrecht – raadsvoorstel

Voorzitter: Mevrouw Van Vugt-Roose

raadsgriffier: Mevrouw Wepster

Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Van Dam Timmers (CDA)

Dhr. Droog (ChristenUnie/SGP)

Dhr. Katif (Beter voor Dordt)

Mevr. Koene (Gewoon Dordt)

Dhr. Kolkiliç (DENK)

Dhr. Noldus (VVD)

Mevr. Simon-van Waardhuizen (Fractie van Waardhuizen)

Dhr. Van der Spoel (Partij van de Arbeid)

Dhr. Tutupoly (Op Ons Eiland)
Dhr. Uysal (GroenLinks)
Dhr. In 't Veld (VSP)
Dhr. Venderbos-Lambinon (Partij voor de Dieren)

Portefeuillehouders: wethouder M. Merx

Ambtelijke ondersteuning: mevr. Bokel, dhr. Moors

Overige aanwezigen: dhr. De Vries, mevr. Van Dijk, dhr. Van Kleij

De voorzitter: Goedenavond allemaal. We beginnen met de volgende sessie over de Sportvisie. Ook dit betreft weer een technische briefing. De vorige technische briefing was vorige week. Ik wil iedereen van harte welkom heten. Alle raadsleden, wethouder Merx, maar die zie ik nu even niet. Die komt zo weer terug. We hebben ook een aantal gasten aan tafel zitten. Die wil ik kort even voorstellen. We hebben de ambtelijke ondersteuning, mevrouw Claudia Bokel. Ook op de publieke tribune zit nog mijnheer Moors, die eventueel ook nog kan bijstaan. Zij geeft straks een toelichting op het raadsvoorstel. Daarna gaan we door naar een presentatie van de heer Rob de Vries, van een onderzoeksbureau, Drijver en Partners over het Verenigingshallenplan. Dan krijgen we nog een presentatie van mevrouw Thecla van Dijk en de heer Rens van Kleij. Die zitten daar ook van bureau Sport en Ruimte. Die gaan het concept Vitale Sportparken toelichten. In verband met de notulen enzovoort en de mensen thuis is het goed als iedereen zich even voorstelt. Laat ik even hier links beginnen.

Mevrouw Wepster: Anneloes Wepster, raadsgriffier.

Mevrouw Simon-van Waardhuizen: Claudia Simon-van Waardhuizen, Fractie van Waardhuizen.

De heer Venderbos-Lambinon: Cees Venderbos, Partij voor de Dieren.

De heer Noldus: Robin Noldus, Dordtse VVD.

De heer Uysal: Abdullah Uysal, GroenLinks Dordrecht.

De heer Tutupoly: Gersom Tutupoly, Op Ons Eiland.

De heer Van der Spoel: Wouter van der Spoel, PvdA.

De heer Katif: Jacques Katif, Beter voor Dordt.

De heer Droog: André Droog, ChristenUnie/SGP.

De heer Van Dam Timmers: Jan van Dam Timmers, CDA Dordrecht.

De heer In 't Veld: Richard in 't Veld, VSP.

De heer Kolkiliç: Masum Kolkiliç, DENK.

Mevrouw Koene: Irene Koene, Gewoon Dordt.

Mevrouw Van Dijk: Thecla van Dijk, Sport en Ruimte.

De heer Van Kleij: Rens van Kleij, Sport en Ruimte.

De heer De Vries: Rob de Vries, Drijver en Partners.

Mevrouw Bokel: Claudia Bokel, gemeente Dordrecht, beleidsadviseur. Niet burgemeester.

De voorzitter: Ik ben Franciske van Vugt, vanavond uw voorzitter. De Sportvisie. Niemand buitenspel in Dordrecht. Waarvoor zitten we hier? Uiteindelijk is het aan de raad om de visie vast te stellen, het bestedingsdoel te verruimen, zes bedragen beschikbaar te stellen en om de verdeelsleutel van het Verenigingshallenplan vast te stellen. Vorige week hebben we een rondetafelgesprek hierover gehad en vandaag geef ik, zoals ik daarnet al even aankondigde, achtereenvolgens het woord aan een aantal sprekers. De eerste spreker, Claudia Bokel, gaat ook in op de technische vragen die zijn gesteld door voor de VSP en het CDA. De expert zal ingaan op het Verenigingshallenplan. Het concept Vitale Sportparken zal door de volgende experts worden toegelicht. Vanmiddag is er aan de stukken ook nog de zienswijze toegevoegd die ons vorige week is toegezegd van DLTC. Die staat helemaal onderaan in de stukken. Die kunt u ook nog inzien en meenemen. Ondertussen is ook de heer Merx aangeschoven. Ook van harte welkom. Dan over de indeling. We gaan de presentaties een voor een doen. Vragen, om het gewoon beter te begrijpen, kunnen direct gesteld worden, maar het gesprek gaan we pas aan als alle drie de presentaties zijn geweest. Dan gaan we ook dat nog verdelen in eerst de binnensport en daarna de buitensport. Ik probeer het een beetje te structureren. Dan is nu het woord van mevrouw Bokel.

Mevrouw Bokel: Dank u wel. Na het amendement op het programma Sportparken, eind 2021, is er een nieuwe start gemaakt om een integrale Sportvisie te ontwikkelen, met een nadrukkelijk afwegingskader. Een visie die breder is en recht doet aan het amendement. De uitgangspunten uit het politiek akkoord zijn hierin meegenomen, maar ook de opmerkingen van de raad dat er te veel verenigingssport en te weinig ongeorganiseerde sport in voorkwam. Dit hebben we nadrukkelijk meegenomen en hopen dat dit een goede basis is om met verenigingen, sportaanbieders en ongeorganiseerde sporten samen te werken. Dit is een visie met een flinke ambitie. De doelen op korte termijn zijn daardoor concreter. Bij de doelen, die in de tijd iets verder weg liggen, zullen we monitoren of de ontwikkelingen nog steeds passen bij onze planning en dit steeds aan u terugkoppelen. U heeft als het meest recente onderdeel van het participatieproces de zienswijze ontvangen. Vorige week nam u deel aan een beeldvormende sessie in de vorm van een rondetafelgesprek over de organisatie en de deelname, de orgware en de software, in de vorm van een rondetafelgesprek over de organisatie en deelname van de sport. Vandaag een beeldvormende sessie over de hardware, de sportaccommodaties.

Graag ga ik ook in op de schriftelijke vragen die wij vanochtend van het CDA en de VSP hebben ontvangen. Van de VSP hebben we vragen ontvangen over tennis. Om het beknopt te houden, zou ik graag op de vragen één tot en met vijf als antwoord hetzelfde antwoord willen geven als in de zienswijze die wij hebben toegestuurd vandaag, waar u op inging. Dat wij over een mogelijke verhuizing nog geen uitspraken doen, omdat op dit moment nog niet duidelijk is hoe die ontwikkelingen in de Spoorzone zullen zijn. De zesde vraag. Voor parkeren en parkeertarieven bij de Sportboulevard worden oplossingen onderzocht. Wanneer kunnen we hier nadere informatie verwachten? Helaas is er nog niet meer duidelijk dan een paar weken geleden. De gemeente is in overleg met Ballast Nedam om tot een oplossing te komen, maar dit overleg duurt langer dan gehoopt. Dan nog een vraag zes, over de openbare ruimte in de Dordwijkzone. Die zal worden ingericht voor bewegen en sporten. Vanuit welke bron worden deze kosten betaald? Het gaat om hardlopen, skeeleren, fietspaden en speeltoestellen. In principe uit de Dordwijkzone, is het antwoord. Vraag zeven, in paragraaf 6.1.2 wordt gesteld, als de eisen aan sportvelden hoger worden vanwege het niveau waarop gespeeld wordt, dan is dat in eerste instantie een keuze van de bespelende vereniging. Wat wordt bedoeld met een keuze voor de bespelende vereniging? Dit lijkt een weinig stimulerend beleid. Het is lastig om te anticiperen op een speelniveau van een vereniging. Een team kan promoveren, maar ook degraderen. Dit heeft mogelijke consequenties voor de eisen aan de sportvelden. We stimuleren talentontwikkeling en sterke teamcompetities, maar kunnen niet altijd reageren door de sportvelden aan te passen aan een hoger niveau. Hier houden we rekening met de opgestelde meerjarenonderhoudsplanningen en de schouw. Vraag acht. Er worden meer dan twintig fte's ingezet voor het vormgeven en uitwerken van onderdelen van de Sportvisie. Clubkadercoaches, verenigingsmanagers, sportparkmanagers, buurtsportcoaches, talentcoaches en sportregisseurs. Kan per functie aangegeven worden wat de concrete doelstellingen van deze functies zijn, zodat ook gemonitord kan worden wanneer het succesvol is of niet. De monitoring is uiteraard via de ambities. We hebben inderdaad 5 keer 0,6 fte, oftewel 12.000 euro per initiatief per jaar voor clubkadercoach, een verenigingsmanager of sportparkmanager. Een clubkadercoach is verantwoordelijk voor het pedagogisch sportklimaat op de club te bevorderen, een trainersbegeleiding. Een verenigingsmanager is een functionaris die bij een vereniging aan de slag gaat, het takenpakket kan veranderen. Bijvoorbeeld een vrijwilligerscoördinator of een uitvoerder die namens de club clinics gaat geven op scholen en een vervolgaanbod op de club organiseert. Een sportparkmanager moet de gemeenschappelijke wens van meerdere sport- en beweegaanbieders op een sportpark coördineren. Dan hebben we 10 fte buurtsportcoaches genoemd, 5,5 fte talentcoaches en 3 sportregisseurs. Ook daar worden ze gedeeltelijk door de gemeente betaald, gedeeltelijk door het Rijk, gedeeltelijk door sportbonden, onderwijs en maatschappelijke organisaties, waarbij een buurtsportcoach sporten en bewegen voor iedereen stimuleert. Die worden vaak ingezet op specifieke doelgroepen 0 tot 6, jeugd, senioren. Die zijn ook terug te vinden in de verschillende ambities, bijvoorbeeld 5.2, 5.4, 5.5 en 5.6. Een talentcoach zal voor een specifieke tak van sport verantwoordelijk zijn en het begeleiden van sporters van regionale talentcentra. Ambitie 5.7. Er is een evaluatie waarin onder andere ook kennisdeling met de verenigingen in Dordrecht staat, meer de zichtbaarheid en ook moeten de sportverenigingen profijt hebben van die talentcoach. Een sportregisseur is het eerste aanspreekpunt voor de sportaanbieders.

Die hebben natuurlijk ook in de aanloop naar deze Sportvisie veel met de sportaanbieders gesproken, maar ook met maatschappelijke instellingen, ondernemers, bedrijven en bewoners. Dan vraag negen. Bij de doelgroepen op basis van leeftijd is het ook belangrijk om de koppeling te maken tussen de jeugd- en volwassenensport. Als de ouders sporten dan verhoogt dat de kans dat de kinderen ook gaan en blijven sporten. De vraag is of dit als speerpunt kan worden meegenomen in de ondersteuning van de verenigingen. Het antwoord is ja. Wel moeten we ook rekening houden met kinderen waarvan de ouders niet sporten en niet zullen gaan sporten. Kinderen van deze ouders willen we uiteraard alsnog stimuleren om te gaan sporten. De laatste vraag van de VSP. In 2023 is sprake van een verkeersscan naar sportparken in verbinding met stimuleren fietsen naar sportparken. Waar worden de eventuele aanpassingen van betaald? Hetzelfde geldt voor de behoefte aan faciliteiten en voorzieningen buitensport, zoals vorige week aangegeven door TRACK landscapes. Eventuele aanpassingen zijn afhankelijk van waar ze liggen. In de Dordwijkzone zal dit anders zijn dan bij de wijksporthallen. Voor kleinere aanpassingen zijn we aan het onderzoeken of er mogelijkheden zijn via een provinciale subsidie. Grote aanpassingen zullen in het kader van de Omgevingsvisie worden opgenomen.

Mevrouw Koene: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Even hoor. Maar mijn geheugen gaat niet verder dan twee zinnen. De vraag is eigenlijk of dit gewoon schriftelijk naar ons toe kan komen of op een andere manier. Ik weet het ook niet. Maar dit ga ik niet onthouden.

De voorzitter: Wij realiseren ons hier ook net dat dit misschien wel heel veel over de hoofden heen gaat. Ik wil toch wel even aan de VSP vragen of deze beantwoording tot nu toe voldoet? Dat u natuurlijk ook graag het bevestigd ziet per mail, dat snap ik ook hoor.

De heer In 't Veld: Voldoet? Nee. Bijvoorbeeld punt één tot en met vijf wordt gezegd van, daar kunnen we nog niks over zeggen, want dat wordt nog uitgewerkt. Dat begrijp ik op zich nog wel, dat nog niet alles duidelijk is. Kan me aan de andere kant niet voorstellen als in 2024 duidelijkheid komt, dat er nu al niet iets meer gezegd kan worden. Dat is één. Twee is van, die punten één tot met vijf, er zit natuurlijk een aantal punten in waarvan ik denk van, dat kan een afweging zijn bij een beslissing. Mijn vraag is van, worden die punten één tot en met vijf, wat daar geschetst is, wel meegenomen bij de afweging van de keuze van wel of geen clustering?

Mevrouw Bokel: Wij gaan natuurlijk niet aansturen op een clustering. Die vraag, als die vanuit de tennisverenigingen komt, of op een fusie, als de tennisverenigingen graag willen fuseren, dan is dat aan de tennisvereniging. Dat wordt niet van ons gestuurd. De vraag is natuurlijk dat als er verschillende belangen zijn, zoals in dit geval de Spoorzone of sport, dan zullen daar afwegingen moeten worden genomen. Dat zal dan ook weer bij aan de raad worden teruggekoppeld. Die beslissing ligt natuurlijk niet bij team sport.

De heer In 't Veld: Dat begrijp ik. Maar in de voorbereiding ... Ik neem aan dat er een voorstel gaat komen. Dat voorstel, ik bedoel, komt bij het college c.q. sport vandaan. Ik zou het wel van belang vinden om te horen dat de punten die wij hier naar voren brengen als eventuele afweging ook meegenomen gaat worden.

De voorzitter: Zullen we afspreken dat het ingaan op deze vraag ook straks nog even aan bod komt? Hou hem even vast, het ingaan op die overwegingen en of dat meegenomen wordt? Wie hem straks dan gaat beantwoorden, maar die komt dan straks nog even terug, die vraag. De indiener van de andere vraag wil ze toch ook nog kort behandeld zien. Misschien hoeven ze niet helemaal letterlijk voorgelezen, maar kan het worden samengevat? Ja? Oké.

Mevrouw Bokel: Ik doe mijn best. De Sportvisie is ambitieus. Op veel beleidsterreinen horen we dat er zorgen zijn in de uitvoering. Vandaar dat we ook steeds zullen gaan monitoren waar we staan en hoe de capaciteit zou zijn. Jaarlijks, dat staat ook in de Sportvisie, zullen we terugkoppelen aan de raad. Kan het college toelichten om welke investering het in de Dordwijkzone gaat? Die investeringen in het Dordwijk ... Die vier miljoen is voornamelijk in relatie tot ruimtelijke optimalisatie van de sportparken. De LED verlichting vinden we zo belangrijk dat we ze hier in de Sportvisie hebben meegenomen, omdat we weten dat de verenigingen te kampen hebben met deze energieproblematiek. Vraag drie gaat over de beleidsnota garantstellingen en leningen. Plafond van 250.000 euro, aflossingstermijn maximaal 10 jaar. Dit is hetzelfde als in de nota garantstellingen en leningen verduurzaming maatschappelijk vastgoed. Over het algemeen worden duurzaamheidsmaatregelen binnen tien jaar terugverdiend. De context van de Sportvisie, de betekenis van professionalisering? Vrijwilligers zijn de basis voor de verenigingen. Inzetten op het professionaliseren van de verenigingssport heeft als doel het vrijwillige kader van de vereniging te ondersteunen en te versterken. Niet te vervangen. Dan de scenario's van de tennissport. Dat zijn de vragen die wij ook net hadden. De Sportvisie en andere programma's kunnen elkaar versterken, maar kunnen soms elkaar wat in de weg zitten. Wethouder sport schuift bij vraagstukken rondom sport aan en de vraagstukken zullen aan de raad ter afweging worden voorgelegd. De volgende vragen gaan ook over de tennis. Dan nog een tussenantwoord, dat twee verenigingen in elkaars nabijheid niet betekent dat de eigen cultuur moet verdwijnen. Wij sturen niet aan op fusie, dat is aan de verenigingen. Dank u wel.

De voorzitter: De hoofdzaak beantwoord? De heer Van Dam.

De heer Van Dam Timmers: Als we zo meteen ... Kijk, ik vind het best wel een hele goede Sportvisie, maar op dit punt is het omgeven met veel onduidelijkheid en ook onzekerheid, toch ook wel, en ook onduidelijkheid voor mij als raadslid. Hebben we ook voor onze fractie over, in welk stadium gaan deze plannen dan? Aan de ene kant hebben we het over het areaal voor sport blijft gelijk, de omvang van sport. Aan de andere kant staat hier een bijzinnetje in dat 1.200 mensen die daar tennissen mogelijk een andere locatie zouden moeten krijgen. Ik vind dat conflicterend met elkaar. Ik probeer te begrijpen of dat zo is. Ik zou het wel fijn vinden als we het daar ook over zouden kunnen hebben, omdat dat voor mij, naast alle hele goede dingen die in deze Sportvisie staan, toch wel een van dilemma's is die ook voorligt.

Als gemeenteraad vind ik dat we na moeten denken over alle plus van allerlei plannen, maar ook over de dilemma's die erin zitten. Ik vind dat we daar ook een beeld van moeten vormen en ook iets van moeten kunnen vinden.

De voorzitter: Ook deze vraag over de dilemma's komt dan straks meteen aan de orde, na die van de VSP. Dan gaan we nu naar de eerste presentatie. Moet ik even op mijn blaadje kijken hoor. Die is van de heer Rob de Vries van Drijver en Partners. Als het goed is, komt er al iemand aangesneld om ons aan de PowerPoint te helpen. We gaan verder naar de toekomst van het Verenigingshallenplan.

De heer De Vries: Dank u. We hebben twee jaar geleden volgens mij ook met deze commissie uitgebreid stilgestaan bij de Startnotitie over het Verenigingshallenplan. Drijver en partners, één sheetje. Binnensport, buitensport, zwembaden, tarieven sportbeleid, maar in Dordrecht onderzoek VHP en ook nog onderzoek tarieven, maar vanavond toelichting op het VHP. Verenigingshallen, wij hebben er in Dordrecht zeven, bij vijf stichtingen. Het komt meer voor, maar Dordrecht is wel uniek daarin. Elders zie je hooguit één of twee verenigingshallen. Het concept is ooit gepromoot door NOC*NSF om meer binnensportaccommodaties, voor verenigingen een eigen home te creëren. Is ook weer losgelaten, zal ik maar zeggen. Maar Dordrecht is daar heel ver in gegaan. Zijn ze nodig in Dordrecht, de VHP, die zeven hallen? De bezetting op zich, als je daarnaar kijkt en ook naar andere gemeenten, naar sporthallen in de volle breedte, dat is niet zo heel goed, de bezetting. Zit er weinig onderwijs overdag in. Maar dat is ook wel logisch. Korfbal, we hebben natuurlijk hier ... Dit is echt een korfbalstad en ook een atletiekhal. Dat zijn geen jaarrondsporten die voor een volledige bezetting zorgen. Het is op zich ook wel te duiden waarom de bezetting niet zo goed is. Maar ze zijn wel nodig, want je hebt ze in de winter ... In dat winterseizoen hebben die verenigingen daar natuurlijk wel sterk die behoefte. Zonder die VHP-hallen ga je het niet redden, is er een groot tekort. Moet je het concept continueren? Nou hebben we gezegd, jazeker, want het voorziet in die piekbehoeften, dat winterseizoen voor die binnensport, ook tegen veel lagere kosten dan wanneer een gemeente of een commerciële partij het zou exploiteren. Er zitten natuurlijk heel veel vrijwilligers actief bij die exploitatie. Een hele belangrijke ook, in de buitensport hebben verenigingen eigen home, voetbal, hockey, noem maar op, voor de binnensport, in dit geval korfbal, in de zaal dan. Ook natuurlijk de volleybal en de atletiek, Fortius, hebben een eigen verenigingshome waar je vrijwilligers ontmoet, waar sponsoren, relaties kan aangaan voor het binden en boeien van je leden en ook weer daarachter, ik zal maar zeggen ouders van jeugdleden. Ontzettend belangrijk. Moet je het dan op dezelfde wijze continueren? Dat niet. Die bijstelling is zeker gewenst, want het fundament, de basis moet wel sterker. Dat zit vooral op drie onderdelen. Financieel, de exploitatie van de stichtingen. Gebruik en planning. Als laatste de governance, controle en verantwoording.

Mevrouw Koene: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Mag ik een iets meer duidelijke specificatie van governance?

De heer De Vries: Kom ik zo op terug, want ik ga ze alle drie toelichten. Dan heeft u ze alle drie. Allereerst versterken van de financiën van de exploitatie van de stichtingen. Het belangrijkste eigenlijk is dat de huidige exploitaties van de stichtingen, dat ze onvoldoende middelen hebben voor het onderhoud op langere termijn. We hebben gezegd, ons advies is om dat te verhogen met een jaarlijks bedrag van ruim een ton erbij. In de tweede plaats, er zijn heel veel vrijwilligers actief in de stichtingen, om daar toch ook een vergoeding aan toe te voegen die de besturen kunnen uitkeren aan de vrijwilligers. We hebben gezegd, van 4 vrijwilligersvergoedingen per stichting kom je op een 36.000. Het is 1.800 euro in 2022, de vrijwilligersvergoeding. Compensatie o.z.b. We hebben natuurlijk te maken met een HARVO hier in Dordrecht, die verplicht is gesteld. Voor die stichtingen nemen de o.z.b.-lasten toe, ook als eigenaar. Die compensatie komt uit op ongeveer 50.000 euro. Dan nog een post voor externe adviezen jaarlijks. Of dat juridisch is of fiscaal of op het gebied van onderhoud, maar een post van 25.000. Tezamen 213.500. Je zat op ruim 3 ton. Je gaat naar 520.500. Daarnaast is indexering een aandachtspunt. Volg je de gemeentelijke begrotingsindexering of de ontwikkeling in de markt? Energie is ook een separaat aandachtspunt, maar daar is ook apart beleid voor gevoerd, het Noodfonds. Dan het tweede onderdeel wat ik heb aangegeven over het versterken van dat fundament. Dat is, gebruik een planning van de hallen. Het streven van een sporthal in iedere gemeente is dubbel gebruik. Overdag onderwijs en 's avonds en in het weekend verenigingen. Je moet in ieder geval zorgen dat je de afstemming met bewegingsonderwijs optimaliseert. Dat is wel een proces van lange adem. Dat kan misschien wel tien jaar duren, maar ik zal maar zeggen, vanuit onderwijs, die maken plannings over scholen in een integraal huisvestingsplan over een clustering in de toekomst enzovoort, nieuwbouwplannen of verbouwplannen. Dat moet je afstemmen met sport. Tijdens dit project is dat al gebeurd, zal ik maar zeggen, is die basis al gelegd. Maar het is niet laaghangend fruit van, dan hebben we even snel succes, snel scoren. Die afstemming moet je voortdurend doen, binnengemeentelijk. Dat zal op den duur leiden tot een efficiëntie. Daarnaast, in het algemeen, dat je de bezetting en het gebruik van de sporthallen, maar ook de gemeentelijke accommodaties, de speelzalen en de Sportboulevard, de sporthal, dat je daar het gebruik, een bezetting goed deelt. Dan de governance, uw vraag, op verschillende onderdelen. De MJOP's die de stichtingen maken, zal je moeten toetsen op inhoudelijke kwaliteit, zal ik maar zeggen. Zit daar alles in wat wij als gemeente vinden dat daar in hoort zitten. Met voldoende uitsplitsing, zodat ook de begrotingen en de reserveringen voor het onderhoud ook juist is, naar de toekomst toe. Dan zal je richtlijnen moeten aangeven vanuit de gemeente over, hoe is een begroting opgebouwd, de detaillering daarin, winst en verliesrekening, balans? Als voorbeeld, zal ik maar zeggen, de ene stichting is daar heel uitgebreid in, in die specificatie en een andere niet. Dan kan je heel moeilijk vergelijken of dingen controleren. Overleg tussen gemeente en de VHP-stichtingen is een derde onderdeel. Minimaal één keer per jaar. Dat is ook eigenlijk al geïntensiveerd naar aanleiding van het Rekenkameronderzoek. Daarnaast overleg tussen de stichtingen. De toekomst. Het VHP-model, zoals het hier in Dordrecht uitwerkt, heeft zeker toekomst, maar vraagt wel aanpassing. Daarnaast zal er altijd een afweging blijven of een VHP-hal wenselijk en toekomstbestendig is? Dat zal je telkens opnieuw moeten maken, die afweging. Het is niet zo dat we er nu zeven hebben, dat over twintig jaar of over dertig jaar, dat we er weer ... Dat er altijd zeven hallen blijven.

Maar dat geldt met al het maatschappelijk vastgoed, die afweging zal altijd opnieuw moeten plaatsvinden. De behoefte. Gemeentebreed is leidend, maar het gaat ook om betaalbaarheid daarin. Tot zover. Vragen?

De voorzitter: Zijn er vragen over, om dit beter te begrijpen? Ik wist trouwens niet dat Dordt zo'n bijzondere positie had met die verenigingshallen, maar mooi om te weten. Ik zie een vraag bij mijnheer Noldus.

De heer Noldus: Voorzitter, dank. Dank voor uw presentatie ook. In ieder geval twee vragen. U gaf in het begin aan dat inderdaad de bijzondere positie die we als Dordrecht hebben ondertussen ergens is losgelaten door het NOC*NSF. Ik ben benieuwd of daar wat achtergrond nog op gegeven kan worden. Een andere vraag die ik heb, ik zat nog even in het rapport te kijken, die zit vooral in de bijlage, die gaat over de subsidierelatie versus is het een gegarandeerde huur of subsidierelatie daarin? Ik ben benieuwd of u daar nog wat over kunt toelichten, zoals u dat in uw rapport heeft geschetst?

De heer De Vries: Wat betreft die eerste, ik zal maar zeggen, het echte concept VPH-hal, NOC*NSF heeft dat ooit ontwikkeld in de zin van, dan hebben we één keer architectkosten en één model. Wat je ziet, is dat er niet ergens één model is. Weet je wel, je ziet ook de Fortiushal is heel anders dan De Dijk of een andere hal. Het vraagt toch maatwerk. Neemt niet weg, het algemene concept VHP is door NOC*NSF wel losgelaten, maar de binnensportbonden hebben weldegelijk nog steeds de ambitie dat binnensportverenigingen over een hal kunnen beschikken of een eigen hal, als dat exploitatie technisch mogelijk is. Dat tweede aspect van, is het een subsidieovereenkomst of een exploitatieovereenkomst, subsidierelatie of exploitatieovereenkomst, deels technisch. Ik zal maar zeggen, hier ligt een uitspraak van de Rekenkamercommissie aan ten grondslag. Vanuit de stichting is heel nadrukkelijk de wens om een overeenkomst, want zij willen die zekerheid hebben. Een subsidie ga je aan voor maximaal vier jaar. Er zit wat juridisch-technische duiding in. Een heel juridisch-technisch verhaal. Ik denk, je moet de angst wegnemen bij de besturen, want die stoppen daar heel veel vrijwilligerswerk in. Dat zijn onzekere situaties in den lande.

De heer Noldus: Voorzitter, een vervolgvraag, als dat mag. Die onzekere situatie, dat zit hem dan met name in de toekomstvastheid van die inkomsten, begrijp ik. De ruimte die je hebt om een investering te doen en of je daar afhankelijk bent van incidentele subsidies?

De heer De Vries: Op dit moment hebben we gewoon een vaste bijdrage vanuit de gemeente. Die gaat omhoog. Er is natuurlijk angst dat als je het echt in de vorm van een subsidie doet dat dat bijvoorbeeld nieuwe raad, bezuinigingen enzovoort, dat dat opeens verlaagd zou kunnen worden. De besturen hebben daar grote angst voor. Voor de rest, hoe je het regelt, maar dat ze die zekerheid blijven houden, dat is belangrijk.

De voorzitter: De heer Van Dam.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Ook dank voor jullie onderzoek. Ik vond het erg verhelderend, want ik begreep eigenlijk eerst heel weinig van het Verenigingshallenplan en hoe dat precies in elkaar stak. Ook met de verschillende eigendomsstructuren die er allemaal bestaan. Er is me een stuk meer duidelijk geworden. Dank daarvoor. Wat ik me nu afvraag, er wordt nu een voorstel gedaan om die vergoedingen eigenlijk op meerdere terreinen te verhogen. Als je dit dan nu zo doet, is dat dan voldoende om de toekomst te waarborgen en ook om bij eventuele vervanging van zo'n hal, kom je daar dan ook voldoende aan toe of is er dan weer een ander systeem nodig?

De voorzitter: Mijnheer De Vries, is het genoeg?

De heer De Vries: Kijk, is het genoeg? Ja, het is genoeg voor de bestaande hallen. Dan moeten ze natuurlijk nog steeds ... Het blijft dat je wel nog steeds die vrijwilligers ... Want je kan als de stichtingen betaalde mensen, dan is het niet genoeg. Het is wel helemaal gericht op het huidige concept met vrijwilligersinzet. Naar de toekomst toe, is het genoeg voor vervanging? Nee, dan moet je het echt apart ... Zal daar een stichting een nieuwe exploitatie opzetten of een nieuw plan moeten maken, aanleveren aan de gemeente met een begroting daaronder enzovoort. Dat is een geheel nieuwe afweging. Dit gaat over de bestaande voorraad.

De heer Van Dam Timmers: Dank, voorzitter. Als ik het dan goed begrijp daar zitten verschillende looptijden natuurlijk op bij ook al deze verenigingen. Zo'n verhoging van die overeenkomst gaat gelden bij iedere vereniging voor die looptijd? Of spelen daar dan weer andere looptijden?

De heer De Vries: Ik zou, maar goed, dat is een persoonlijke mening ... Er is bijvoorbeeld een stichting die binnenkort aan de beurt is, waar de looptijd verloopt. Als die als enige omhoog zou gaan, zou ik dat persoonlijk oneerlijk vinden. Ik zou die verhoging van die ... We weten allemaal dat het onderhoudsbudget te weinig is. We weten ook vanuit het Rekenkameronderzoek en de onderzoeken die daarna zijn gevolgd dat er meer bij moet voor het onderhoud. Dat ook de veiligheid in het geding is. Het zou raar zijn als we die ene partij wel groen licht geven en verhogen en de andere zeggen van, jullie zijn nog niet aan de beurt. Terwijl we weten dat die veiligheid en ook continuïteit in het geding gaat komen. Maar dat is persoonlijk. Goed.

De heer Van Dam Timmers: Dat begrijp ik. Dat vind ik op zich ook een hele logische technische argumentatie. Maar wat mijn vraag eigenlijk is, al die looptijden voor de hallen, op een gegeven moment zijn ze natuurlijk afgeschreven en dan kun je natuurlijk nog heel lang ermee door, in sommige gevallen. In andere gevallen misschien helemaal niet. Wat mijn vraag is, nu wordt dit verhoogd en dan vraag ik mij af, voor welke looptijd wordt dat dan verhoogd? Is dat iets wat categoriaal voor al die verenigingen geldt of worden daar verschillende afwegingen in gemaakt? Voor hoeveel jaar geldt dat dan? Is dat voor iedereen hetzelfde of is dat verschillend? Want er is toch altijd weer een eind aan iets?

De heer De Vries: Jazeker. Ik zou het vanaf nu in laten gaan of wanneer de raad daartoe besluit. Maar op een gegeven moment, als een overeenkomst afloopt, dan zal je weer tussen gemeente en stichting nieuwe afspraken moeten maken, ook over de exploitatie. Dan zal bijvoorbeeld een stichting ook weer een nieuw plan moeten aanleveren van, hoe ziet mijn meerjarenbegroting eruit? In renovatie bijvoorbeeld, want de dingen zijn afgeschreven. Er moet geïnvesteerd worden.

De voorzitter: Is het op dit moment voldoende beantwoord? Wie heeft er nog vragen over deze presentatie? Mevrouw Koene, is ook uw vraag voldoende beantwoord? Dan mag u nog een keer even. Nee?

De heer Tutupoly: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Tutupoly.

De heer Tutupoly: Nog even een vraagje over de bezetting. Er wordt gezegd, in totaal is te weinig onderwijs en korfbal, atletiek is geen jaarrondbezetting. Wat wij eigenlijk van de sportverenigingen ook meekregen, is dat die bezetting soms weleens een keer een probleem is als ze geen eigen hal hebben. Namelijk, men zal dan tijd moeten inkopen. Bijvoorbeeld op een vrijdag, ze zeggen, daar hebben we niet zoveel aan als we zaterdag moet spelen. Dan kan je moeilijk voluit in de training gaan. Dat zijn dan vaak wel waar men een beetje op aangewezen is, op dat voor tijden. Ik vroeg me eigenlijk af hoe daar nu naar gekeken wordt en of dat op een of andere manier dan voor die sportverenigingen nog verbeterd zou kunnen worden.

De heer De Vries: Het systeem van de VHP en ook de gemeentelijke bijdrage, daar zit ook ... Ik zal maar zeggen, het wisselgeld is ook dat er gemeenteavonden zijn. Dat varieert van de hoogte van de bijdrage. We hebben overigens aangegeven dat het aantal gemeenteavonden niet hoeft te veranderen, wat ons betreft. Dat is wel evenwichtig.

De heer Tutupoly: Wat bedoelt u met gemeenteavonden?

De heer De Vries: Op zich, een verenigingshal zou je kunnen zeggen, zeven dagen in de week is die van mij, als stichting. Maar ik krijg een bedrag als stichting van de gemeente, een exploitatiebijdrage. Als tegenprestatie krijgt de gemeente bijvoorbeeld een avond, een dinsdagavond, ik noem maar wat, die hal ter beschikking. Dan kan ik hem als stichting niet zelf gebruiken. Dat verschilt per stichting. Soms is één en soms zijn er twee avonden en soms zelfs drie avonden, maar de gemeente heeft de beschikking over een aantal gemeenteavonden voor die hal in te roosteren. Vrijdag, ben ik met u eens, maar dat is door heel Nederland bij sporthallen, is gewoon een minder interessante dag voor verhuur. Dat klopt. Wat je dan zou kunnen doen, is dat je dat ook eens een keer laat rouleren. Niet dat altijd dezelfde vereniging daar altijd op die vrijdag zit. Maar dat is ook een persoonlijke mening.

De heer Tutupoly: Even een aanvullende vraag.

De voorzitter: U wil nog een aanvullende vraag.

De heer Tutupoly: Maar u geeft aan, je zou ernaar kunnen kijken om dat ook te kunnen rouleren. Maar wordt daar op dit moment ook over gesproken?

De heer De Vries: Dat zou ik echt niet weten, want dat is al veel meer uitvoering en praktijk, zal ik maar zeggen. Dat is echt iets voor inroostering. Wat je wel ziet, in het algemeen in Nederland bij gemeenten, is dat, ik zal maar zeggen, verenigen willen natuurlijk een vaste avond hebben. De dinsdagavond of de donderdagavond. Dat in Nederland in gemeenteland wel gezegd wordt van, die vaste avond, er zijn inderdaad ook andere verenigingen die weleens op die dinsdagavond willen. Daar wordt al wel anders naar gekeken. Maar voor een vereniging, voor het eigen functioneren natuurlijk ook met trainers enzovoort, is het ook lastig als je ieder jaar switcht. Je wil ook enige vastigheid hebben.

De voorzitter: Dan is de beurt aan mijnheer Katif.

De heer Katif: Ik had eigenlijk een aanvullende vraag, want de heer Tutupoly heeft het al gedeeltelijk even gesteld. In de samenvatting had u het over eigenlijk het gebruik van de binnenaccommodaties is tanend. Er wordt eigenlijk langzamerhand minder gebruik gemaakt van de accommodaties, toch?

De heer De Vries: Prognose, ja.

De heer Katif: Tegelijkertijd moeten we investeren. Tegelijkertijd willen we gewoon een sportbeleid dat eigenlijk voldoet aan de, zeg ik altijd, 60/80-norm, noem ik het dan maar. We gaan van 68 naar 80 procent bewegende Dordtenaren. Die beweging begrijp ik niet. Je gaat investeren, terwijl je weet namelijk dat de sporthallen eigenlijk in de toekomst minder gebruikt gaan worden. Als u dat mij kan uitleggen.

De heer De Vries: Ik snap uw vraag. De beweging gaat in Nederland heel langzaam van georganiseerd naar anders georganiseerd een ongebonden sport. Maar dan moet je echt denken, dat is niet van zwart-wit, weet je wel, volgend jaar, hup, dat we in een heel andere wereld leven.

De heer Katif: Traag.

De heer De Vries: Dat gaat heel langzaam. Het korfbal neemt ook af, maar dat gaat langzaam, zal ik maar zeggen. Korfbal is ook een sport, ik ben zelf geen korfballer, maar is echt een familiesport van 4 tot 80 jaar. Ook dat zijn waarden die gemeenten wel zeer sympathiek vinden. Dat ze zeggen van, dat is anders dan andere sporten wat eindigt op 35 jaar, zal ik maar zeggen, of wat een bepaalde leeftijd in zit. In dit geval, als we naar de korfbal kijken, want daar hebben we met name over, over die afname, we weten dat dat langzaam afneemt. Aan de andere kant, een belangrijke familiesport, heel breed, ook andere normen, waarden en dat soort zaken, je moet vinger aan de pols houden.

Die afweging, wat we zeggen, hebben we nog steeds zoveel hallen in de toekomst nodig? Dat weet ik niet, maar het is wel een winstwaarschuwing. Maar je hebt ze nu zeker nodig. Dat weten we wel.

De voorzitter: Bedankt. Dan gaan we nu naar de laatste vraag voor deze ronde. Dan gaan we daarna naar de volgende prestatie. De heer Uysal.

De heer Uysal: Dank, voorzitter. U gaf het aan het begin van de presentatie ook aan, het VHP-model werd gepromoot door het NOC*NSF. Daarna werd dat niet meer gedaan. Maar wij zijn wel een van de weinige gemeenten die dat doen. Ook in deze presentatie komt het heel vaak naar voren van hoe het beleid ten aanzien van het VHP verbeterd kan worden. Maar wat zijn de alternatieven en hoe doen andere gemeentes dit, die het niet doen volgens het VHP-model?

De heer De Vries: Andere gemeenten? Kijk, op zich, ik zeg een verenigingshal is niet uniek. Er zijn zat gemeenten waar een stichting, gelieerd aan een vereniging, een hal exploiteert. Alleen de omvang in Dordrecht is wel uniek. Vijf stichtingen, zeven hallen. Wat zijn de belangrijkste exploitatiemodellen? Of de gemeente exploiteert of een exploitant exploiteert. Het zijn er eigenlijk maar twee. Optisport en Sportfondsen zijn de twee groten in Nederland. Er zijn nog een paar lokale. Dat is het andere alternatief. Daar hebben we ook een duiding van gegeven. Als je die kant op gaat, ben je veel meer kwijt. De verenigingen verliezen ook wat, namelijk je kan die capaciteit onmogelijk in die omvang houden, de zaalcapaciteit. Ook die eigen home hebben ze niet meer.

De voorzitter: Tevreden over de beantwoording? Ja? We gaan naar het volgende onderdeel van deze avond. Dan is de beurt aan mevrouw Thecla Van Dijk en de heer Rens van Kleij.

De heer Van Kleij: Dank je wel, voorzitter. Fijn om vanavond bij u te mogen zijn, voor u zich gaat buigen over die ... Mijn persoonlijke mening, een prachtige Sportnota die er ligt. Ik vind de titel pakkend. Ik vind de ambitie zeer aansprekend. Maar ik vind het met name mooi als het gaat over de Vitale Sportparken en de buitenruimte die je ook daarvoor onder de aandacht wil brengen. Daar wil ik graag vanavond met u op inzoomen. Mijn naam is Rens van Kleij. Ik ben de man in het midden. Ik ben van huis uit echt een bewegingswetenschapper. Ik ben van bureau Sport en Ruimte, maar ik ben echt de sportman. Ik ben hier vanavond samen met mijn collega Thecla Van Dijk. Die zo meteen mijn verhaal over gaat nemen. Thecla is de ruimtelijk vormgever, landschapsarchitect die heel in ieder geval ervaring en kennis van het doorontwikkelen en inrichten van buitenruimtes. Tenslotte mijn collega Wouter Stuive. Dat is ook erg handig. Die is civiel technicus. Die weet alles van duurzaamheid, van grondverzettings, van kunstgras en wat ook echt nodig is om een goede, sportieve buitenruimte te maken. Wij zijn hier afgelopen maanden ook betrokken geweest met het verkennen van de mogelijkheden om ook de sportparken in Dordrecht een doorontwikkeling te mogen maken. Ik heb hier nog even iets kort over ons bureau Sport en Ruimte. Het zit met name op het snijvlak van ruimte en sport, wat de naam ook daadwerkelijk zegt.

We komen vaak bij opgaven om de hoek kijken wanneer er meer verbinding moet worden gevonden met de omliggende wijken, door meer een integrale en gezonde leven omgeving te maken, of wanneer het dan om gaat om meer het vergroenen en het stimuleren van het informele gebruik. Net ging het al even over verenigingssport en ongeorganiseerde sport. Ook voor allebei de takken van sport is er echt ook ruimte nodig. Soms vergt dat ook, dat ziet u aan de rechterkant, hele specifieke technische opgaven, waarbij we misschien softbalvelden moeten inpassen in een atletiekbaan. Eigenlijk is altijd de onderligger het optimaal gebruik van de ruimte die wij hebben, om te gebruiken voor sport. Sport en bewegen en gezonde leefomgeving. Dat is eigenlijk de kern waar wij als bureau ons hard voor maken. Dat doen wij hier gelukkig voor Dordrecht, maar ook voor andere gemeenten in Nederland. Deze komt vaak terug, Vitaal Sportpark. Ik heb er genoeg in om te zeggen dat wij eigenlijk daar wel mee zijn begonnen een paar, dat is denk ik een jaar of vier geleden al. Dat was op basis van een verkennend onderzoek onder zestien gemeenten in de provincie Gelderland. De hoofdvraag was we eigenlijk bij van, hoe kunnen we de ruimte die we hebben voor sport, sportief en maatschappelijk optimaal gebruiken? Op basis van het onderzoek zijn we toch gekomen tot het concert Vitaal Sportpark, waarbij je sportparken langs een vijftal lijnen kan doorontwikkelen om daar meer rendement uit te halen. Je ziet ze hier staan. Functiemenging, na sport ook ruimte voor andere functies. Meer voor de hand liggend is kinderopvang. Maar als je even door gaat graven, verder gaat kijken, dan zijn er veel meer mogelijkheden, ook wanneer je gaat kijken overdag, wanneer de sportparken toch minder intensief gebruikt worden door de gebruikelijke sportverenigingen, biedt dat mogelijkheden. Ruimtelijke integratie. Ik ben inmiddels een man van boven de vijftig. Als ik vroeger naar school fietste, mijn school stond aan de andere kant van het sportpark, dan moest ik er echt omheen, want er zat een groot hek omheen. Als het een beetje tegenzat ook nog een slotgracht. Tegenwoordig is het anders. Een sportpark maakt onderdeel uit, integraal onderdeel van de buitenruimte. Je kunt er doorheen fietsen. U kunt erover wandelen. U kunt uw hond uitlaten. Het is één geheel van de leefomgeving. Een goede benutting. Dat is wel de goede benutting. U hoorde net mijn collega, Rob de Vries, praten over sporthallen, geldt net zo goed voor sportparken. U bent bekend natuurlijk met de verhalen dat wanneer een voetbalvereniging meer teams gaat krijgen, dat u dan graag kunstgras wil. Die bezetting is één. Wij willen graag kijken ook naar de maatschappelijke bezetting. De benutting overdag. Wat gebeurt er op die sportparken wanneer de sportverenigingen niet actief zijn? Wat gebeurt er overdag in de kantines en clubhuizen? Vierde is altijd een heel mooi onderwerp, openheid. Wij willen graag een open sportpark. Een open sportpark, laat ik die maar gelijk wegkapen, betekent niet dat alle hekken weg moeten. Maar een open sportpark staat wel open voor meerdere gebruikersgroepen dan sportverenigingen alleen. Dat is altijd wel een interessante. Dat zal ongetwijfeld nog wel even terugkomen. Niet in de laatste plaats bestuurlijk vitaal. Dat is ook zeker belangrijke, want je kunt nog zo'n mooi sportpark maken, laten we maar even ambitieus zijn, u kunt het mooiste sportpark van Europa maken, als er niks georganiseerd wordt, of dat nu is door sportparkmanagers, verenigingen of andere aanbieders en er is niks te doen, dan is het nog hond in de pot. Er moet echt iets van aanbod zijn, organisatie, om te komen tot een Vitaal Sportpark. Een vraag.

De heer Uysal: Voorzitter, mag ik hierover nog een vraag stellen, voordat de microfoon wordt doorgegeven?

De voorzitter: Dat mag, mijnheer Uysal.

De heer Uysal: Een mooi plaatje. Net kwam het ook aan bod dat we steeds meer gaan van georganiseerde vormen van sport naar ongeorganiseerde vormen van sport. Vorige week tijdens de presentatie zagen we ook dat mensen niet meer verplichtingen willen aangaan en eigenlijk willen sporten op tijden wanneer zij zelf willen. Dat is volkomen duidelijk, die ontwikkeling. Maar over die open sportparken. Ik zie daar ook een persoon met een hondje lopen. We willen natuurlijk niet dat de sportparken, dan hebben we het voetbalverenigingen of voetbalvelden, maar ook hockeyvelden en andere sportaccommodaties, dat die vervuild worden. Aan de andere kant weten we ook dat de sportparken een onderdeel moeten zijn van openbare ruimte. Hoe gaan die twee dingen samen? Hoe kijkt u daarnaar?

De heer Van Kleij: Door juist die verschillende gebruikersgroepen goed van elkaar te scheiden. Als u gaat bootcampen met een leuk groepje op het sportpark, maar je rolt door een hondendrol, dan is de lol er snel af. Maar iemand die zijn hond uit wel laten, die wil graag ook een rondje met zijn hond kunnen maken. Dan ga je toch hebben door scheiden met groene hagen of met hekken om die gebruikersgroepen wel allemaal mogelijk en uit te nodigen op het sportpark, maar wel dat ze goed ook naast elkaar kunnen opereren en daar plezier kunnen beleven van hetzelfde park.

De voorzitter: Dan kunnen we weer verder.

De heer Van der Kleij: Dan geef ik graag het woord aan mijn collega.

Mevrouw Van Dijk: Yes. Dank je wel. Jullie zien natuurlijk ... Net zagen jullie vijf bullets. Er ontbreekt natuurlijk nog een hele belangrijke, vanuit landschap, vanuit het groene wil ik die graag benadrukken. Dat is ook de laatste vier bolletjes. Is eigenlijk het vergroenen van een sportpark. Het is grappig dat het eigenlijk de laatste jaren pas veel bekender is geworden. Vaak was het zo op een sportpark, dan is er een stukje over en dan wordt dat door de voetbal vaak als keepershoeke geclaimd. Alles voor de sportruimte. Maar eigenlijk is het heel mooi, is het een mooie opgave die we nu ook op heel veel sportparken doen, maar we heel veel kansen zien om ook het vergroenen van het sportpark, juist die hoeken, geef die een mooie groene inrichting. Ik heb daar straks nog een mooi beeld van. Dan krijg je eigenlijk een heel mooi palet van en het vergroenen, het integreren met de omgeving, het contact leggen met de mensen die om het sportpark ...

De voorzitter: Maar u was toch goed verstaanbaar hier hoor. Weer stilte. Gelukkig hebben we het hier allemaal goed kunnen volgen. We gaan weer zo verder.

Mevrouw Van Dijk: We hadden het over urban sport. Dat urban sport eigenlijk veel meer is dan alleen een skatepark. Dat kennen mensen altijd, maar er zitten heel veel verschillende disciplines in. Dat is ook zo leuk, dat je daar echt mee kan spelen.

Als je gaat kijken naar een sportpark, je kijkt waar het in een wijk ligt, je kijkt waar behoefte aan is, je gaat met de omgeving in gesprek, dan kun je gewoon heel specifiek daarop aansluiten en kun je toch van elk sportpark een uniek sportpark maken, andere functies toevoegen, die daar wel heel goed gebruikt worden en door de buurt en een versteviging zijn, versterking zijn van verenigingen die op zo'n sportpark zitten. Dit is even een voorbeeld van een sportpark in Elst, in de Betuwe. Dit is eigenlijk wel een soort voorbeeld waarvan alle verschillende facetten samenkomen. U ziet het vergroenen van het sportpark. Er staat calisthenics voor de buurt bij. Daarachter ligt een multicourt, wat openbaar toegankelijk is. Daarnaast liggen ook nog allemaal formele sportvelden. Toen we begonnen met dit sportpark was het eigenlijk uit twee voetbalverenigingen, hockeyverenigingen, loopvereniging was er. Het lag aan de kant waar ook een nieuwe woonwijk gepland werd, een nieuwbouwlocatie, Er was een boer in die omgeving, die had een boomgaard en die wilde hij verkopen aan de gemeente. De voetbalvereniging die zei van, mooi daar kunnen wij wel even een nieuw voetbalveld neerleggen. Is altijd handig, een extra veld. We gaan alle bomen kappen en we hebben extra sportruimte. Door met elkaar in gesprek te gaan en ook de buurt erbij te betrekken, andere verenigingen erbij betrekken, is uiteindelijk een plan ontstaan waarbij die boomgaard is behouden. Dat is een hele speelplek geworden. Tussen de fruitbomen door, in het goede seizoen kun je daarnaartoe om fruit te plukken en voor de rest van jaar kun je daar heerlijk tussendoor spelen. Heb je een extra functie aan het sportpark gekoppeld. Dit calisthenicspark en er zit ook nog een jongerenontmoetingsplek bij. Dat is echt voor de buurt. Het hele voetbalveld, wat het eerst was, is een half voetbalveld geworden met kunstgras, wat enerzijds door de vereniging wordt gebruikt en anderzijds ook door de jongeren uit de buurt als voetbalplek wordt gebruikt. Dit is wel een hele mooie manier waarop je eigenlijk al die verschillende facetten integreert, zonder dat het ten koste gaat van sport. Want dat wordt altijd snel gedacht van, wij als sportverenigingen worden weggedrukt. Wij moeten allemaal maar inkrimpen. Wij vragen te veel ruimte. Dat is niet zo. Je kunt de sport op een goede toekomstbestendige manier neerzetten en tegelijkertijd ook al die andere functies toevoegen. Het vergroenen en al die recreatieve functies en die spelfuncties, die je juist voor de buurt zo belangrijk zijn, kan toevoegen. Dan gaan we nu eventjes naar de sportparken in Dordrecht. Rens zei het al, wij zijn gevraagd om naar de wijk sportparken te kijken. In het midden zien jullie natuurlijk de vier grote sportparken liggen. Wij kijken naar de hele leuke, kleine wijk sportparken. Ik wil daar eigenlijk ook wel even een lans voor breken, want dat zijn echt stuk voor stuk prachtige plekken, die echt een hele belangrijke rol vervullen in het gebied waarin ze liggen, de wijk waarin ze liggen. Het is natuurlijk heel rommelig, maar jullie zien echt die paar kleine groene puntjes zitten. Dan zie je ook dat ze eigenlijk in best wel stenige wijken liggen. De recreatieve ruimte staat best wel op sommige plekken een beetje onder druk. Een paar sportparken liggen al prachtig. Bijvoorbeeld de Vorrinklaan, de heeft al een heel mooi park daar aanliggen. Daar zou je heel makkelijk zo'n verbinding kunnen maken tussen sportpark en het recreatieve park wat ernaast ligt. Patersweg, is een pareltje. Die is natuurlijk helemaal zo'n binnentuin eigenlijk, waar een sportvereniging zit. Ook daar zou je weer dat stukje kunnen vergroenen, want daar smacht de buurt ook zo naar, juist op die plek. Die recreatieve waarde toevoegen en tegelijkertijd door kunnen groeien dat ook die vereniging daar goed kan zitten en dat die ook de activiteiten daar kan ontwikkelen. Hebben we de Smitsweg.

Dat is in principe een prachtig sportpark. Goede vereniging die daar zit en heel veel doet. Maar als je stedenbouwkundig kijkt, dan is het wel een beetje een knelpunt. Er is nooit een goede ontsluiting gedaan. Er is een soort weeffout ontstaan in de loop van de jaren, Zo'n weeffout is natuurlijk wel een beetje lastig om dat nu nog te herstellen, want dan moet je echt grote stappen gaan zetten. Aan de andere kant biedt het wel weer kansen om ook de verbinding te zoeken met de buurt, om daar juist een beweegpark te maken, als een soort lint wat door de wijk gaat, waardoor je juist de mensen die meer ongeorganiseerd gaan sporten ook naar zo'n sportpark toetrekt. Zeehavenlaan is wel echt een apart wijksportpark wat er ligt, met sport en een sportschool en een voetbalveld, wat er ligt. Heeft ook een grote dynamiek met de omgeving, met veel mensen uit de buurt die daar komen sporten. Dat vraagt ook zeker een antwoord. Dan hebben we nog aan de andere kant Gravensingel. Ook een prachtig sportpark. Eigenlijk het sportpark met de meeste verschillende functies, als je naar wijksportparken kijkt, die daar allemaal bij elkaar zitten. We hebben daar eigenlijk wel, even als voorbeeld van hoe we het nu er nu aanpakken, met die verenigingen ook om tafel gezeten. Het werkt nooit als je iets gaat verzinnen om te zeggen van, zo moet het en we gaan jullie zo neerzetten en dit is het. Je moet ze altijd meenemen in het verhaal. Het grappige is dat je eigenlijk ook vaak niet zo heel veel hoeft aan te geven, dat ze het zelf ook wel oppakken. Zoals ook bij Gravensingel hadden die verenigingen zelf wel door van, dit zou kunnen helpen. We hebben die ijsbaan liggen. Dat is de grootste vereniging eigenlijk van sportpark, ondanks dat er eigenlijk maar heel weinig geschaatst wordt. Maar het sentiment van die ijsbaan, hoe dat leeft in de wijk, dat is wel een hele belangrijke drager. Eigenlijk zou je dat gevoel wat mensen bij die ijsbaan hebben eigenlijk bij het hele sportpark willen hebben. Hoe kunnen wij zo het sportpark gaan inrichten, hoe kunnen we die verbinding naar de buurt gaan maken dat die verbondenheid meer wordt dan alleen als er ijs ligt? Dat zijn hele leuke gesprekken die je met elkaar kan voeren. Daar komen dan ook hele leuke ideeën uit. We hebben het plan nog niet af, maar daar zijn we druk mee bezig. Maar in de basis zijn het in ieder geval hele leuke gesprekken die we hebben gevoerd en zijn er heel veel aanknopingspunten vanuit de vereniging zelf gegeven om mee verder te gaan. Dan als laatste, mag jij je microfoon aanzetten.

De heer Van Kleij: Misschien als laatste toevoeging nog even inzoomen op die duurzaamheid. Thecla gaf net al aan dat het ook gaat om vergroening. Dat is het belangrijkste van duurzaamheid. Daarvan krijgen ook die biodiversiteit. Daarvan krijgen we ook meer natuurlijk leven op een sportpark. Ik wil graag ook even het beeld kantelen van kunstgras. Kunstgras, er zit al een spanning op tussen intensiteit van beoefening van velden en het gebruik van natuurgras. Dan heerst nogal eens een oud beeld van kunstgras, dat is plastic met gemalen autobanden. Dat moet je niet willen. Maar dat is echt wel geschiedenis vandaag de dag. Als je gaat kijken naar de ontwikkelingen van kunstgras, die we echt nodig hebben ook om intensief te kunnen sporten, is daar heel veel mogelijk. Ik heb hier een paar plaatjes meegenomen. Het gaat over waterberging onder kunstgrasvelden. Dat je dan een bijdrage kan leveren aan de wateropgave die we hebben. Er bestaat ook mogelijkheid om te komen tot koele kunstgrasvelden. Ik weet nog wel als je op het sportveld komt van, het zijn echt van traditioneel in de zomer en dan stonken naar rubberen en dat was echt heet. Het leek wel een barbecue. Dat is niet meer. We hebben nu met koeling. Dat je ook een natuurlijk temperatuurverloop krijgt.

Daar sluit ik mee af. Als u gaat kijken naar het onderste grafiekje, dan ziet u eigenlijk die rode uitschieters. Dat zijn die temperatuurverschillen bij traditionele kunstgrasvelden. Als u die blauwe en dat groene lijntje ziet, dat zijn de nieuwe kunstgrasvelden vergeleken met natuurgrasvelden. We kunnen gewoon ook het temperatuurverloop met kunstgrasvelden bijna gelijkschakelen met natuurgrasvelden. Ter afsluiting, een kunstgrasveld betekent niet daadwerkelijk een aanslag op de klimaatopgave, het kan zelfs een bijdrage leveren aan de klimaatopgave.

De voorzitter: Allebei heel veel dank voor deze presentatie. Ook over de motorische ontwikkelingen en hoe dat allemaal geïntegreerd kan worden op de sportvelden en dat dat de sportverenigingen niet tekortdoet. Zijn er nog vragen over deze presentatie? De heer Tutupoly.

De heer Tutupoly: Ik had nog wel even een vraag. U had het ook even over de speeltuin, zal ik maar zeggen, in de sportparken. Dat het ook belangrijk is voor met name ook de kinderen om daar ook wat meer te gaan bewegen. Maar dan vraag ik me tegelijkertijd af, ga je dan ook kijken naar locaties in de wijken. Want daar is natuurlijk heel veel van die speelplaatsen ... Zijn daar eigenlijk in het verleden wegbezuinigd. Die sportparken liggen toch over het algemeen even net iets verder, zeker voor de kleine kinderen denk ik, om daar heen te gaan, terwijl het juist vanaf jonge leeftijd belangrijk is om te gaan bewegen.

Mevrouw Van Dijk: Ik denk dat juist bij die wijk sportparken een grote kans ligt om toch die spelfunctie wel te behouden voor de wijk. Want inderdaad, we krijgen het ook wel terug dat er heel veel behoefte is aan spelen. Het is ook wel anders spelen wat je op zo'n sportpark kan doen dan wat je in een wijk doet. Een wijk is gewoon een beetje vermaak spelen. Dat is ook bewegen, maar dat is anders spelen. Dat is de wat meer standaardtoestellen die je daar ziet, terwijl het spelen wat je bij zo'n wijk sportpark kan doen of bij een groot sportpark, dat is veel meer onderricht, dat gaat veel verder met die motorische ontwikkeling. Daar kun je ook gewoon trainers aan koppelen, die ook die extra motorische ontwikkeling nog stimuleren. Wat je krijgt, is dat je het spelen in de wijk, dat is heel vrijblijvend. Maar doordat te trekken naar die sportparken is het veel makkelijker voor kinderen om ook mee te gaan met een buurtsportcoach om daar te spelen, aansluiting te vinden bij een sportvereniging. Dat ze worden opgepakt en dat ze langer blijven doorspelen, langer blijven door bewegen en misschien ook wel lid worden van zo'n club. Daar zit wel een grote winst in om het spelen ook naar zo'n wijk sportpark te halen. Maar het moet niet dubbelop zijn, het moet wel aanvullend op elkaar zijn. Dat is heel belangrijk door ook goed naar de wijk te kijken, wat zit er al, waar is behoefte aan en daarop in te spelen.

De voorzitter: De heer Van Dam, de volgende vraag.

De heer Van Dam Timmers: Eigenlijk een klein beetje aanvullend daarbij. Ik vroeg mij af, in Dordrecht hebben we een heel aantal speeltuinverenigingen, ook in verschillende buurten zitten. Ik vroeg me af, hebben jullie die ook meegenomen in dit verhaal? Want eigenlijk vertellen jullie een beetje het verhaal wat zij natuurlijk ook doen. Komen die eigenlijk hierin terug en ook in de adviezen die jullie hebben?

Die ongetwijfeld natuurlijk verwerkt zijn in die Sportvisie. Komt dat daarin terug of zijn die daarin niet meegenomen?

Mevrouw Van Dijk: Voor nu hebben we specifiek naar de wijk sportparken gekeken. We hebben daar een ... We zijn nog volop in een ontwerpfase daarin. Het is een algemeen advies wat er nu ligt. We gaan kijken hoe we dat wijk sportpark kunnen aansluiten op de behoefte uit de wijk. Daar zullen natuurlijk ook het spelen en het recreëren, wat in omgeving zit, worden meegenomen. We hebben daar nu nog niet specifiek naar gekeken, maar het sluit wel aan bij het locatie specifiek inrichten van een wijk sportpark.

De voorzitter: Aanvullend vraag zie ik.

De heer Van Dam Timmers: Heel kort. Misschien is dat meer een vraag voor de ambtelijke ondersteuning en de wethouder, misschien ook later. Waar zitten de speeltuinverenigingen in dit sportparkvisieverhaal? Vallen die er wel onder of niet? Ik vind het soms lastig om die in te schalen in ons totale beleid.

De voorzitter: Die pakken we dan zo mee. Zijn er nog specifieke vragen over de presentatie die zojuist gegeven is? Dan gaan we nu eerst naar de beantwoording van de vragen van de VSP nog en van de heer Van Dam ook nog over de dilemma's. Dan gaan we daarna het gesprek weer opnieuw starten.

De heer Merx: Dank u wel, voorzitter. Even op de vraag ook van VSP, maar ook van het CDA als het gaat over de DASH en de DLTC. Vorige week hebben we het er ook even kort over gehad. Er is kennelijk een beeld ontstaan alsof dit college met deze Sportvisie voorstelt beide verenigingen te fuseren op het Sportpark Krommedijk. Niets is minder waar. Ik merkte die commotie. Ik heb gebeld ook met beide voorzitters. Beiden overigens worden ook betrokken in allerlei gesprekken als het gaat over de Spoorzone. Maar vanuit de Sportvisie zijn wij niet van plan op dit moment om die beweging in te zetten. Ze zitten waar ze zitten en ze zitten er goed. Desalniettemin hebben we wel op moeten schrijven dat we niet blind mogen zijn, want we weten ook allemaal in deze raad dat we met de Spoorzone ontwikkeling bezig zijn. Dan kan het zijn dat juist op dat punt deze belangen elkaar gaan kruisen. Als dat het geval is en als die plannen wat meer werkelijkheid worden en wat meer uit de verf gaan komen, dan moeten we ook met elkaar verder in gesprek over, hoe gaan wij zorgen dat beide belangen gelijkwaardig worden gediend? Dat betekent dat we op een andere plek in de Sportvisie hebben staan dat het aantal vierkante meters dat we nu hebben voor de sport in ieder geval in zijn totaliteit, wat mij betreft en wat het college betreft, gelijk blijft. Dat als die belangen gaan botsen er niet een belang is wat veel zwaarder weegt dan dat andere belang, bijvoorbeeld het belang van wonen. Stel dat daar woontorens zouden komen of zo, of dat dat plan er was dat dat per definitie veel zwaarder geldt als sport, tenzij u als raad daar heel anders over denkt. Want die plannen, als dat ooit zover komt, dan worden die uiteraard aan de raad voorgelegd. Dan is het ook aan de raad om te beslissen of de belangen op juiste wijze zijn afgewogen en of die plannen zo ook door kunnen of dat dat er misschien anders uit moet zien. Vooralsnog is daar geen sprake van. Er zijn wel gesprekken. De verenigingen worden ook meegenomen daar in die gesprekken. Ze worden op de hoogte gehouden. Dat beamen ze ook.

Alleen de onduidelijkheid is ontstaan over een woordje in onze Sportvisie. Dat is het woordje samen. Samen op de Krommedijk. Dat is in ieder geval wat ik terug heb gekregen.

De voorzitter: Wacht even. U mag even interrumpen.

De heer In 't Veld: Ik denk niet dat het fuseren nu alle alarmbellen heeft af laten gaan bij de verenigingen. Ik denk, fuseren is er een van, maar ook zeker het clusteren. Ik bedoel, het is ook het clusteren om drie tennisverenigingen bij elkaar op een park. Dan krijg je gewoon een megalomaan tennisgeheel met 20, 25 tennisbanen, 10 padelbanen. Kannibalisme kan ook nog ontstaan tussen de verenigingen. Het is niet alleen fuseren, het is ook het clusteren.

De heer Merx: Goed, ik kreeg in ieder geval uit een van de gesprekken terug, met een van de voorzitters, dat hij in ieder geval dacht hieruit te moeten lezen dat er gefuseerd moet worden. Dat is in ieder geval niet ter sprake. We moeten wel op zoek naar een locatie. U heeft net het kaartje gezien met de groene vlekken waar op dit moment de sport zit, waar overigens deze twee verenigingen niet, maar dat is omdat dat geen sportparken zijn maar enkel verenigingen, dan zie je gewoon dat er ook in die hoek echt wel behoefte is aan sport en sportvoorzieningen. Vooral nog is er geen sprake van fusie of clustering. We moeten gewoon afwachten, wat dat betreft, waar de sportzone mee, of de sportzone, de Dordwijkzone en de ... Nou haal ik ze allemaal door elkaar. Die zone mee gaat komen. Dan gaan we handelen naar bevind van zaken, waarbij, nogmaals, ook in deze visie staat dat de belangen gelijkwaardig zijn en niet de één zwaarder is dan de ander. Hoe dat dan eruit komt te zien, dat moeten we op dat moment bekijken.

De voorzitter: Ik denk dat we hier inmiddels ook gewoon aan de algemene besprekronde toekomen. Ik zie dat mijnheer Van Dam al een vraag heeft. Zijn er nog meer vragen? Die sluit hier nog op aan? Die eerst.

De heer Van Dam Timmers: Dan heb ik nog een aanvullende, technische vraag. Ik hoor inderdaad zeggen dat er natuurlijk nog niks is. Maar als je scenario's schetst, dan betekent dat dat er meer is dat niks, want anders zou je niet een scenarioschets hebben staan. We hebben ook niet staan dat we op de Krommedijk flats bouwen. Of Krommedijk? Ja, bijvoorbeeld. Of op de Schenkeldijk. Daar komt denk ik niet op zich verwarring vandaan, maar dat is gewoon, het staat er op die manier. Mijn technische vraag daarover gaat eigenlijk van, hoe verhouden scenario's die dan beschreven worden zich tot die bredere uitgangspunten, in feite? Dat is een vraag. Tweede vraag is van, wat is dan die status van dit soort plannen? Ik ken schetsjes uit 2019, 2020, 2021. Ik heb een mooi boek thuis liggen waar een aantal schetsjes in staan. Dan is mijn vraag van, ik ben een simpel raadslid, ik probeer te kijken van, waar zit het moment dat de raad hier iets van vindt? Dan vraag ik me af, is dat moment dan nu, als er hele vage ideeën zijn en schetsjes, of ligt dat moment later? Daar probeer ik een weg in te vinden. Dat is ook de reden dat ik die technische vragen zo stel, omdat het over een dilemma gaat wat over de Spoorzone gaat, maar het gaat ook over de sport in Dordt-West en 1.200 tennissers die graag willen weten of ze over een paar jaar daar ook nog zitten. Aan de ene kant is er niks, maar aan de andere kant is er ook veel.

De voorzitter: Hoe verhouden de scenario's zich tot de brede uitgangspunten? Waar zit het moment dat de raad er iets van kan vinden? Die vragen zijn vooral gericht aan de wethouder? Of mag ook aan ... De heer Merx.

De heer Merx: In het komende jaar, twee jaren wordt hier verder op doorgestudeerd. Dat staat ook volgens mij in de Sportvisie, eind 2024 of in 2024 moet hier meer duidelijkheid over komen. Er wordt op dit moment ook gesproken, niet wekelijks, niet dagelijks, maar er is contact tussen de verenigingen en de ontwikkelaars van de Spoorzone. Nou zeg ik het goed. Of ze concreet worden, is nog vrij vroeg. We weten gewoon allemaal dat we in Dordrecht voor enorme opgaven staan. Dat heeft te maken met groen, dat heeft te maken met biodiversiteit, dat heeft te maken met wonen, dat heeft te maken met sport. Zijn allemaal belangen die op een vrij klein oppervlakte behartigd moeten gaan worden. Als het concreet gaat worden, dan komt het ... Echt in de komende twee jaar gaat dit concreet worden. Maar daar wordt u ook bij betrokken als de plannen voor de Spoorzone wat meer concreet worden en ook meer zicht gaat ontstaan op deze ontwikkeling. Dan is het zeker ook voor u heel belangrijk, maar ook voor mij in het voortraject, om te zorgen dat ook de belangen van de sport op een goede manier worden behartigd. Alleen het is nu nog een beetje koffiedik kijken hoe dat precies eruit komt te zien. We hebben twee scenario's geschetst. Het zou best kunnen zijn dat er nog een scenario drie of een scenario vier uit komt rollen, volgend jaar, omdat misschien in die tijd de situatie heel erg veranderd is. Die algemene uitgangspunten blijven bestaan. Dat noem ik dan even, de algemene uitgangspunten is dat het aantal vierkante meter voor de sport in zijn totaliteit niet omlaag mag gaan, om de simpele reden dat we willen groeien naar een stad met 140.000 inwoners, omdat we willen dat de sportdeelname groeit naar tachtig procent, één keer in de week. Dan zou het gek zijn als we zeggen, we kunnen met minder af. Vandaar dat ik die belangen ... Die zullen we ook te vuur en te zwaard verdedigen. Als ik zo om me heen kijk dan denk ik dat ik daar niet in alleen sta.

De voorzitter: Bedankt, mijnheer Merx. Ik weet dat er daar nog vraag is. Wie heeft er allemaal nog vragen? Dat ik het even kan inschatten hoeveel tijd we nodig hebben. Op dit moment, mijnheer Uysal.

De heer Uysal: Dank, voorzitter. Ik had een vraag aan het bureau. U liet net een kaart zien van waar die sportparken dan gevestigd zijn in Dordrecht. We hebben vijf grote sportparken en vier wijk sportparken. We willen ook met deze huidige visie iedereen, iedere Dordtenaar aan het sporten en bewegen krijgen. Hoe beoordeelt u de verhouding tussen sportparken en het aantal inwoners? Kijk, het liefst zou ik heel graag willen dat bijna in iedere wijk een sportpark is. Dat is niet zo. Maar hoe ziet u die verhouding tussen de sportparken en de gebieden en de wijken in Dordrecht?

De heer De Vries: Een hele interessante vraag. Ook omdat als je alleen gaat kijken naar de omvang van de sportparken en de functie die ze hebben, geen twee sportparken zijn hetzelfde. Het is een beetje moeilijk om te zeggen van, met zoveel inwoners heb je zoveel sportparken nodig. Wat we wel zien, is dat je gaat kijken naar, dat gebeurt hier ook, de vierkante meter sportarea die je hebt. Dat vind ik wel een goede.

Dat je gaat kijken van, hoeveel ruimte hebben we als inwoner van Dordt nodig om goed te kunnen sporten en bewegen? Als je eenmaal die claim hebt, is dat de basis. Dan ga je kijken hoe je die buitenruimte zo goed mogelijk tot zijn recht kan laten komen. Dan is het aan de ene kant een gegeven dat je een aantal grote sportparken hebt en je hebt een aantal kleine sportparken. Zoals wij ook de opdracht van de gemeente Dordrecht interpreteren, gaan we kijken bij die kleinere sportparken hoe we daar het maximale rendement uit kunnen halen, ook in relatie tot die wijk, tot het spelen, bewegen en anders gebruik. Bij die de grotere sportparken zal het toch iets anders zijn. Daar zitten ook grotere verenigingen. Daar zitten meer grotere sportaanbieders. Dan heb je een andere dynamiek, die een aanvullende waarde daarop hebben. Het gaat niet zozeer om de exacte ligging. Ik ben wel blij dat ze niet allemaal aan de contouren liggen. Ik ben wel blij ook dat ze ook in die wijken liggen. Dat is mooi. Maar het is ook niet zo dat we zeggen van, je had er tien moet hebben of zo. Daar zit het verschil niet in. Het gaat om er het goede rendement uit te halen en dat de basis de voldoende buitenruimte is om te kunnen sporten en bewegen.

De voorzitter: De heer Katif, aanvullend.

De heer Katif: Voorzitter, een aanvullende vraag even. Ik werd getriggerd door mijnheer ... Ik wilde even de voornaam zeggen. Ik ben meer geïnteresseerd in de groei die wij eigenlijk al de hele tijd noemen. 140.000 inwoners, hoe kijkt u daar tegenaan? U hebt gezegd, we hebben voldoende faciliteiten om het huidige aantal inwoners te accommoderen. Hoe zit dat naar de toekomst toe? Hebben we genoeg areaal om die 140.000 te kunnen accommoderen, zeg ik dan maar nog een keer?

De heer De Vries: Laat ik vooropstellen, dat is niet een onderzoeksvraag die wij onderzocht hebben. Ik kan hier in algemene zin daar een antwoord op geven, maar ik heb daar niet specifiek voor Dordrecht het antwoord op. Als we kijken naar de opdrachten die we ook doen voor andere gemeenten, wordt er op verschillende wijzen tegenaan gekeken. Hier wordt het standpunt gehanteerd van, we behouden wat we hebben tot we ieder geval voldoende ... Suggesterend dat je daarmee voldoende ruimte hebt. Dat wordt moeilijk, omdat je ook sportontwikkeling hebt. Sportontwikkelingen, in die zin dat vandaag de dag is van de ... Iedereen die wekelijks sport doet ongeveer de helft dat bij een sportvereniging en de helft doet het op eigen gelegenheid. Met name in de hoek van die sporters op eigen gelegenheid, leidt dat ook tot een andere ruimtevraag. Die is minder geformaliseerd. Voetballen doe je op een veld van 100 bij 64 meter. Dat kan niet anders dan voor een kleine wedstrijd. Skaten, hardlopen, dat is een veel vrijere vorm. Het is ook niet zo dat je des te meer vierkante meter voor buitensport hebt, des te beter is dat voor uw gemeente. Ik ga het nog lastiger voor u maken. Er is recent een onderzoek geweest, ook naar de sportiefste gemeente van Nederland. U wilde tiende worden, volgens mij, of in ieder geval die top tien ambitie. Ik ga niemand op de tenen staan. Wat ik u wilde vertellen, is dat de gemeente die bovenaan geïndigd is, dat is niet de gemeente die de grootste dichtheid van sport verdienen en sportaccommodaties heeft. Juist niet. Dat is interessant. Die vertaling gaat ook niet een-op-een. Dat is zoveel vierkante meter, des te beter is het voor de sport.

De voorzitter: Ik zie dat het afdoende beantwoord is. Dan gaan we over ... Of is er nog een vraag? Ja? Mag.

De heer Uysal: Dat laatste wat u zei, dat vind ik best wel interessant. Want ik ben ook heel erg benieuwd, als u de situatie vergelijkt van ons, van de huidige kaart, met het aantal sportparken en het sportareaal. Als je dat gaat afzetten tegen de top tien gemeenten, hoe ziet dat eruit bij die gemeenten?

De heer De Vries: Dan moet u mij verontschuldigen. Hier reikt de grens van mijn kennis. Ik heb die top tien gemeenten niet op een rijtje staan van, zo doen zij dat. Wat in ieder geval duidelijk is, is dat des te meer vierkante meter buitensporten niet automatisch leidt tot meer sportdeelname. Wat in ieder geval duidelijk is, is dat er met veranderingen van sport, van meer en minder georganiseerd meer naar anders georganiseerd, er ook andere ruimtevragen ontstaan. Dat is ook duidelijk. Je hebt een bepaald uitgangspunt waarvan je vertrekt. Dat is hier dan het handhaven van het sportareaal, ook naar de toekomst toe. Daarin ligt wel een keus. Maar dan krijgt u mijn persoonlijke mening. Er wordt ook weleens gekeken naar normen en dat u zegt van, we hebben per inwoner of per huishouden zoveel vierkante meter buitensport nodig. Dat zijn ook modellen die gehanteerd worden.

De voorzitter: Qua vragen houden het echt even hierbij, want er liggen nog twee vragen over, over de speeltuinverenigingen. Mevrouw Bokel kan ook iets zeggen over de andere gemeentes, waar net over gevraagd werd. Heel misschien is er nog tijd.

Mevrouw Bokel: Daar wilde ik toch nog even iets verder op ingaan, dat het niet alleen maar afhankelijk is van het sportareaal in de stad, maar natuurlijk ook afhankelijk van sportstimulering. Vandaar dat we in onze Sportvisie ook niet alleen maar willen kijken naar de hardware, we het inderdaad vandaag over hebben, maar ook aan de manier waarop we de inwoners daadwerkelijk aan het sporten en sportief bewegen krijgen. Daar ga ik dan meteen over naar de tweede vraag over de speeltuinverenigingen. We vonden het al heel moeilijk om de scheiding te maken tussen bewegen en sportief bewegen. Nog moeilijker is het om dan te kijken naar de speeltuinverenigingen en wat daar het effect is op sporten en bewegen verder in de levensloop. Ik weet dat daar landelijke onderzoeken naar gaan komen, naar het bewegende levensloop. Uiteraard is het heel erg belangrijk voor kinderen om te spelen en in zo'n speeltuin. We weten alleen nog niet wat het effect is om later daadwerkelijk meer te gaan sporten en bewegen. Vandaar dat we dat in onze visie vooralsnog niet erbij hebben betrokken. Gewoon ook omdat we ergens de grenzen moesten stellen aan de Sportvisie, hoe integraal we het ook graag zouden willen maken.

De heer Van Dam Timmers: Een hele korte vraag daarover. Is het dan ook zo dat zij bijvoorbeeld geen aanspraak kunnen doen op zo'n lening als ze accommodatie veranderen of zo, omdat ze hier dan niet in terugkomen, of is dat dan weer wel zo? Dat vroeg ik me nog even af.

Mevrouw Bokel: Volgens mij moeten we dat bij iedere lening goed beoordelen en kijken ... Wij kijken naar verenigingen en ... Nee? Ik krijg hier al nee van de wethouder. Ik wil graag de politieke vraag doorspelen.

De heer Merx: De speeltuinverenigingen maken geen deel uit van deze Sportvisie. Daar gelden weer andere dingen voor. Ik vond het wel een interessante vraag, omdat ik bezig ook ben met een speelnotitie, een raadsinformatiebrief die naar u toe komt. Ik heb ze juist gemaïld met de vraag, die speeltuinverenigingen moeten we daar ook in gaan meenemen. Dat. Maar niet hierin, want anders wordt het te groots en meeslepend en ...'

De voorzitter: Juist, dat. Dan gaan we weer even terug naar mevrouw Bokel. Klaar. Is het een hele dringende vraag, mijnheer Tutupoly? Ik hoop dat hij kort beantwoord kan worden, want we moeten nog een paar dingetjes afhechten. Maar stel uw vraag maar.

De heer Tutupoly: Het ging mij eigenlijk erom, de hele tijd wordt die tachtig procent eigenlijk genoemd. Dat je tachtig procent van de Dordtse bevolking aan het sporten of bewegen wil krijgen. Ik vroeg me alleen af, hoe gaan we dat meten? Omdat er heel veel ongeorganiseerde sporters ook tussen zitten?

De voorzitter: Ik denk dat dat voor mevrouw Bokel is.

Mevrouw Bokel: We hebben verschillende meetinstrumenten. De Sportdeelname Index. Daar kunnen we daadwerkelijk door middel van panels het meten. We zijn daar al mee bezig. We hebben al een basismeting de afgelopen jaren, twee keer per jaar geloof ik, gedaan. Daarmee gaan we door. Daarmee kunnen we daadwerkelijk wel meten en ook vergelijken met landelijke cijfers en ook met cijfers van anderen gemeenten.

De voorzitter: Dan moeten we nu even goed bedenken of we genoeg informatie verzameld hebben om hierover een politiek standpunt in te kunnen nemen. Met andere woorden, zijn de beeldvormende sessies afgerond, ja of nee? Wie heeft er nog wel meer beeldvorming nodig? Zo niet, dan moeten we naar de oordeelsvormende vergadering, volgende vergadering. Maar dan moeten we nu wel bepalen waar we het dan onder andere over zullen hebben. Welke vragen spelen er? Het kan eventueel ook gelijk naar de raad. Daar zit weinig licht tussen. Het is of nog bespreken, maar dan moeten we wel weten waarover, of het gaat naar de raad. De heer Tutupoly.

De heer Tutupoly: Goed, het enige wat ik me eigenlijk afvroeg als ik even kijk naar die vier miljoen, daar wordt ongeveer anderhalf miljoen voor uitgetrokken voor die subsidieregeling voor accommodaties. Daar ben ik eigenlijk ook benieuwd naar wat er dan eigenlijk inzit, want als ik dan kijk naar sportaccommodaties zoals ze er nu liggen en ook wat de renovatiebehoefte daarbij is, dan lijkt anderhalf miljoen mijn vrij weinig. Zeker als we ook kijken dat bijvoorbeeld Voetbalvereniging Dubbeldam een veelvoud daarvan al gehad heeft. Dan denk ik van, gaan we daar dan mee rondkomen. Dat is wel een vraag waar eigenlijk mee zit.

De voorzitter: Dan gaat het natuurlijk ook om de afweging hoe we onze keuzes daarin willen maken, want dan wordt het daarmee een politieke vraag. Het is een politieke afweging die je moet maken. Het is wel een politieke vraag. Zijn er nog meer politieke vragen? De heer Noldus.

De heer Noldus: Niet een hele concrete, maar ik denk wel als we hem bespreken dat toch ook wel de commissie de ambitie en de doelstellingen onderschrijft zoals geformuleerd in de Sportvisie, in algemene zin.

De voorzitter: Wat is dan precies de vraag? Ik probeer het even hier op te schrijven.

De heer Noldus: Of inderdaad de commissie als zodanig de ambities als beschreven onderschrijft en de doelstellingen?

De voorzitter: Dank u wel. Of de commissie de ambities en doelstellingen onderschrijft? Ik probeer ook uw vraag nog even goed te duiden. Welke afwegingen we als commissie willen maken in de subsidieregelingen? Of we daarmee kunnen instemmen, zoals ze nu zijn voorgesteld? Of we kunnen instemmen met de subsidieregeling, zoals nu voorgesteld? Zijn er nog meer vragen die volgende keer aan de orde moeten komen? De heer Van Dam.

De heer Van Dam Timmers: Ik denk, we hebben het er ook beeldvormend natuurlijk over gehad. Ik denk dat we ook de vraag moeten beantwoorden, als je het in brede zin hebt over deze Sportvisie in relatie tot andere thema's, wat vinden we dan als commissie op dit moment van het opofferen van sportparken voor woningbouw? Tegen welke condities vinden we dat dat wel of niet geoorloofd is?

De voorzitter: De vraag is dan of we al bepaalde kaders willen meegeven als commissie om de keuze te zijner tijd kunnen maken wat we belangrijker vinden als raad? Dat wil j nu al bespreken? Ja. Ik zie de heer Noldus nog twifelen. Nee? Zijn er nog meer vragen? Dan gaan we over de volgende keer naar een oordeelsvormende vergadering. We hebben nu ook drie fracties tegelijk. Dat is ook voldaan. Dan kunnen volgende keer natuurlijk eventuele moties en amendementen al worden aangekondigd. Ik wil ook iedereen bedanken die hier vanavond een bijdrage heeft geleverd. Ik zie de heer De Vries al achterin zitten. Maar alsnog dank. Mevrouw Van Dijk en mijnheer Van Kleij ook bedankt en alle aanwezigen ook bedankt voor de morele support, zullen we maar zeggen. Hier ook iedereen dank. Claudia, sorry, mevrouw Bokel.

4. Vaststellen Startnotitie opgave Human Capital en Arbeidsmarkt – Startnotitie

De agendapunten 4 en 5 worden gezamenlijk besproken onder agendapunt 5.

5. Inzet gereserveerde middelen Programma Glansrijke Toekomst van de Dordtse jeugd 12-27 jaar (Agenda 2023) – raadsvoorstel

Voorzitter: De heer Van der Net
raadsgriffier: Mevrouw Wepster
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Van Ballegooijen (VVD)
Mevr. Doeze Jager (CDA)
Dhr. Droog (CU/SGP)
Dhr. Katif (Beter Voor Dordt)
Mevr. Koene (Gewoon Dordt)
Dhr. Kolkiliç (DENK)
Mevr. Kruger (GroenLinks)
Mevr. Pichel (FvD)
Dhr. Schilt (PvdA)
Mevr. Simon-van Waardhuizen (Fractie van Waardhuizen)
Mevr. Striebeck (VSP)
Dhr. Tutupoly (Op Ons Eiland)
Dhr. Venderbos-Lambinon (Partij voor de Dieren)

Portefeuillehouders: wethouder C. van Benschop

Ambtelijke ondersteuning: dhr. Bomius, dhr. Boer, mevr. Van Zimmeren

De voorzitter: Dames en heren, waar zijn wij hier voor bij elkaar op dit moment? Er liggen volgens mij twee besluiten op tafel. Vaststellen van de Startnotitie en een besluit over de gereserveerde middelen. Iedereen in ieder geval welkom en iedereen die in de wereld meekijkt ook welkom bij deze commissie. Ik wilde dan als eerste eventjes ... Daar is de wethouder. Net op tijd natuurlijk. Uiteraard. Eigenlijk vier minuten te laat. Ik wilde eerst eventjes de mensen die hier als ambtelijke ondersteuning zijn welkom heten. Ik wil gewoon even de ronde maken dat iedereen kan zeggen wie hij is. Dan nemen we natuurlijk ook gelijk de ambtelijke ondersteuning mee. Dan beginnen we links.

Mevrouw Wepster: Anneloes Wepster, raadsgriffier.

Mevrouw Van Benschop: Chris van Benschop, wethouder.

Mevrouw Van Zimmeren: Ingrid van Zimmeren, opgavemanager Human Capital & Arbeidsmarkt.

De heer Boer: Erwin Boer, strategisch adviseur arbeidsmarkt.

De heer Bomius: Serge Bomius, strategisch adviseur onderwijs en jeugd.

Mevrouw Doeze Jager: Sandra Doeze Jager, CDA.

Mevrouw Simon-van Waardhuizen: Claudia Simon van Waardhuizen, Fractie van Waardhuizen.

De heer Venderbos-Lambinon: Chris Venderbos, Partij voor de Dieren.

Mevrouw Striebeck: Bernadette Striebeck, VSP.

De heer Tutupoly: Gersom Tutupoly, Op Ons Eiland.

De heer Van Ballegooijen: Luca van Ballegooijen, Dordtse VVD.

De heer Katif: Jacques Katif, Beter voor Dordt.

De heer Droog: André Droog, ChristenUnie/SGP.

Mevrouw Kruger: Kitty Kruger, GroenLinks Dordrecht.

De heer Schilt: Ruben Schilt, PvdA.

De heer Kolkiliç: Masum Kolkiliç, DENK.

Mevrouw Koene: Irene Koene, Gewoon Dordt.

Mevrouw Pichel: Ruby Pichel, Forum voor Democratie.

De voorzitter: Mijn naam is John van der Net. Ik mag deze commissie op dit moment voor u begeleiden. Wij gaan het hebben inderdaad over de Startnotitie Human Capital & Arbeidsmarkt, die zich richt op het arbeidspotentieel van de Dordtse beroepsbevolking. Het Programma van de Glansrijke Toekomst draait om onze jonge bewoners. Dit Programma Glansrijke Toekomst voor de Dordtse jeugd van 12 tot 27 jaar maakt onderdeel uit van de reservering Agenda Dordrecht 2030. Goed, de besluiten heb ik net eventjes toegelicht. Er staat hier dat ik het woord mag geven aan mevrouw Van Zimmeren, die een toelichting gaat geven op de startnotitie Human Capital & Arbeidsmarkt.

Mevrouw Koene: Voorzitter, ik hoop dat u eerst mij het woord nog wil geven.

De voorzitter: Dat mag. Natuurlijk.

Mevrouw Koene: Goed, ik wil natuurlijk nooit de feestvreugde verstoren, maar wat ik wel opvallend vind, is dat we het hier over Human Capital hebben. Dat heb ik al tegen de wethouder gezegd vorige week, dat wij van Gewoon Dordt, ik begrijp hier ook een aantal collega's naast me, het best wel prettig zouden vinden als we daar gewoon een normale Nederlandse term voor vinden

De voorzitter: Eigenlijk ben ik dat ook, ondanks dat ik hier natuurlijk onpartijdig ben, het wel met u eens. Maar goed, dat is eventjes richting de wethouder en de ambtenaren om die tip even mee te nemen en inderdaad gewoon onze mooie Nederlandse taal daarvoor te gebruiken. De wethouder wil daar even op reageren, neem ik aan.

Mevrouw Van Benschop: Ja hoor. De Nederlandse vertaling, ik begrijp namelijk het punt, ik had hem ook al doorgegeven intern, is menselijk kapitaal en de arbeidsmarkt.

De voorzitter: Waarvan akte. Niemand meer even tussentijds? Dan gaan we toch weer over ...

Mevrouw Kruger: Voorzitten, even een vraag nog. We krijgen nu van alles verteld. Is het de bedoeling dat we wachten tot de inleiders klaar zijn of mogen we tussendoor vragen stellen?

De voorzitter: Ik laat het altijd aan de mensen die zelf een toelichting geven vrij om te bepalen of zij tussendoor of aan het einde van hun betoog vragen willen beantwoorden. Dat vind ik altijd persoonlijk.

Mevrouw Van Zimmeren: Er was aan ons gevraagd om eerst een korte presentatie van een kwartier te houden samen en dan de vragen. Maar als u zegt, we hebben de voorkeur om tussendoor vragen te stellen, dan vinden wij dat prima.

De voorzitter: De vragen kunnen ook even op worden geschreven tussendoor natuurlijk en dan worden bewaard aan het einde. Kan ook. Maar goed, laten we dat gewoon flexibel met elkaar doen. Dan heeft u het woord. Gaat uw gang.

Mevrouw Van Zimmeren: Even kijken hoe dat ... Want u zei, het wordt geregeld met de presentatie.

De voorzitter: Hij is er. Gaat uw gang.

Mevrouw Van Zimmeren: Dank u wel. De opgave Human Capital & Arbeidsmarkt. Vanaf vandaag de opgave menselijk kapitaal en arbeidsmarkt. Eén van de prioriteiten uit het politiek akkoord, wat vorig jaar gesloten is. Is focus op groei van de economie en een gezonde arbeidsmarkt. Die aanvulling en een gezonde arbeidsmarkt, dat we niet alleen meer banen willen, zoals we eerder hebben ... Wat vooral de inzet was, inzetten op meer banen. Nee, het gaat er juist om wat voor soort baan en kwaliteit van baan en dat die ook passen bij onze eigen beroepsbevolking hier in Dordrecht. Een gezonde arbeidsmarkt, dat betekent zoveel als van, we willen groeien juist door oog te hebben voor wat onze inwoners nodig hebben en wat bedrijven nodig hebben. Passende banen te bieden, voldoende opgeleid personeel voorhanden te hebben en geschikte bedrijfslocaties te bieden. We vinden het fijn om dit ook beeldvormend met u te behandelen, omdat juist dit is echt de eerste uitwerking van een visie op, hoe willen we dat hier dan doen, die gezonde arbeidsmarkt creëren? Wat is er dan nodig in Dordrecht? Wat staat ons dan te doen? Heel fijn om daar met elkaar over te kunnen spreken vandaag. Ook de combinatie met Glansrijke Toekomst daarbij. Wat echt onder één van de uitwerkingslijnen valt, vonden we een hele logische in deze beeldvormende fase. Daar komen we zo direct op. Ik zal eerst een toelichting op de opgave geven. We zijn nu echt begonnen met het uitwerken, het opzetten van die opgave vanuit het politiek akkoord, de eerste aanzet daartoe. Vandaar ook de term Startnotitie. Volgende slide. Waarom dan deze opgave? Wat is dan eigenlijk de aanleiding en urgentie?

Waarom is die nodig, deze opgave? Waarom is die belangrijk? We staan voor grote ambities en uitdagingen als stad, als regio, maar natuurlijk ook als Nederland en zelfs de hele wereld als het gaat om verduurzaming, als het gaat om bouwen, leefbaarheid, maar ook de veiligheid in onze stad waar te maken. Daar heb je mensen voor nodig. Voldoende beschikbaar en gekwalificeerd personeel om dat werk ook te kunnen doen. Een voorwaarde om de andere ambities die we hebben in deze stad ook waar te kunnen maken. Ik hoef u niet te vertellen dat we met een hele krappe arbeidsmarkt te maken hebben, op verschillende fronten. Dat is ook in Dordrecht. Eén op de drie ondernemers daar inmiddels grote belemmeringen van ondervindt om geschikt personeel te vinden, zoals het nu gaat, zoals er nu geworven wordt, zoals er nu naar mensen gekeken wordt, naar het menselijk kapitaal gekeken wordt. Want daar is wel verschil te maken natuurlijk. Om het even in cijfers uit te drukken. Heb je het dan voor de Drechtsteden. Voor Dordrecht is het zo'n 10.000 mensen. Voor de Drechtsteden zo'n 20.000 mensen onderbenut arbeidspotentieel, zoals we dat dan noemen. Het zijn niet alleen mensen in de uitkering, want die cijfers kennen we natuurlijk. Het zijn de mensen die geregistreerd werkloos zijn, maar dat gaat ook om mensen die ... Bijvoorbeeld vrouwen met jonge kinderen die wel graag zouden willen werken, maar tijdens schooluren en waar dat niet lukt om maar aan het werk te komen. Dat gaat om jongeren die uit school uitgevallen zijn, uit beeld geraakt zijn. Dat gaat om migranten. Maar ook deeltijdwerkers. Er zijn heel veel deeltijdwerkers die graag meer zouden willen werken, maar dat lukt niet bij de eigen werkgever en laten het dan maar zo, terwijl, weet je, elk uur telt, zeggen we dan maar. Deze mensen willen wel graag. Daar is ook onderzoek naar gedaan. Neem ik u zo direct ook even kort in mee. Krijgen jullie ook een flyer van mee van die onderzoeksresultaten. Onderzoek naar het onderbenut arbeidspotentieel. Om even een kort beeld te geven, waar je dan ook over spreekt is de bruto arbeidsparticipatie. Wie biedt zich aan op de arbeidsmarkt en wil en kan ook werken? Dan zie je dat dat beeld ... Dit is het beeld voor Dordrecht van de bruto arbeidsparticipatie, de Dordtse beroepsbevolking. Die is relatief laag, die arbeidsparticipatie als je het vergelijkt met de rest van de Drechtsteden, maar ook de rest van Nederland. We zitten ook onderaan in de G40. De 40 grootste steden zitten we ergens rond de 38 of zo. Dan zie je ook dat die sociaaleconomische status wordt daar ook heel erg door beïnvloed, onze positie daarin als stad. Dit gaat om de mensen die zich aanbieden. Je ziet daarin vooral ook lager opgeleiden. Vervelende term. Maar het zijn niet te praktisch opgeleiden, want dan heb je het al over mbo'ers. Dat zijn mensen die basisschoolopleiding hebben en geen middelbare schoolopleiding op startkwalificatieniveau gehaald hebben. Je ziet de participatie van die groep is erg laag. Geldt ook voor vrouwen en ook voor migranten is dat het geval. Die zitten dan niet in dit staatje, maar daar zie je dat ook heel erg terug. We gaan al een beetje met dat percentage in de richting van Limburg. Texel is weer een voorbeeld wat nog een veel lager percentage, maar je gaat gewoon richting Limburg. Er is echt meer uit te halen, uit de beroepsbevolking van Dordrecht. De volgende slide. Dat is eventjes om jullie een beeld te geven. Een aantal van die onderzoeksresultaten uit dat onderzoek wat SEOR gedaan heeft. Daar zijn werkgevers bevroegd, hier in de Drechtsteden overigens. Dit is op Drechtsteden-niveau. Werkgevers bevroegd, werkzoekenden bevroegd. Daar zie je overigens, daling van het onbenut arbeidspotentieel, dat het wel zo is dat dat in de afgelopen jaren wel erg gedaald is. Dat is positief. Steeds meer mensen nemen deel.

Eerst was het onbenut arbeidspotentieel 37.000 mensen in de Drechtsteden en dat is inmiddels naar 22.000 gedaald. Je ziet echt al dat daar een beweging in zit, onder invloed van een krappere wordende arbeidsmarkt. De groep die dan overblijft, dat is geen quick fix om die mensen aan het werk te krijgen. Het zijn vaak ook mensen die al best wel teleurgesteld zijn. Je ziet daar ook de profielen van de mensen. Daar zit ook mensen tussen die willen een betere positie krijgen, maar er zitten zeker ook mensen die eigenlijk een beetje teleurgesteld zijn, omdat het telkens niet lukt, dat ze telkens afgewezen worden en omdat ze dan niet de juiste diploma's of achtergrond of werkervaring hebben. Terwijl we juist zeggen, ga steeds meer naar skills kijken werkgevers en niet per se naar diploma's. Je ziet daar ook een aantal redenen, persoonlijke, tussen haakjes, belemmeringen waarom mensen niet meer deelnemen of waarom het niet lukt om aan het werk te komen. Er zit ook een aantal interessante dingen tussen, ook bijvoorbeeld werkgeversgedrag. Wordt ook duidelijk aangegeven als reden, waarom word ik telkens afgewezen? Waarom word ik niet gewoon gezien om wie ik ben en krijg ik niet gewoon de kans om binnen te stappen en te laten zien wat ik kan en wil? Maar er staat bijvoorbeeld ook gezondheidsproblemen, wat dan vaak ook aangewend wordt dat mensen niet een kans krijgen, terwijl je vaak heel veel dingen ook nog wel kan. Het is vaak een beperkende gedachte die ervan uitgaat, ook die mensen zichzelf opleggen, maar ook vanuit onze werkgevers, waar we volgens mij echt kunnen helpen om dat te stimuleren. De groep heeft wel vaak een heel groot ...

Mevrouw Striebeck: Voorzitter.

Mevrouw Van Zimmeren: Sorry.

De voorzitter: Mevrouw Striebeck. Dank u. Ik vraag me wel af, ik zie daar geen leeftijdsdiscriminatie bij staan. Want er zijn heel veel mensen die vijftig zijn en die komen niet meer aan de slag. Zou dat ook in dat lijstje moeten staan?

Mevrouw Van Zimmeren: Of het erin zou moeten staan. Dit is onderzoek wat gedaan is door SEOR, verbonden aan de Erasmus Universiteit. Ik ga hun onderzoeksresultaten natuurlijk niet in twijfel trekken, maar uit allerlei andere onderzoeken blijkt inderdaad dat 55plus, 50plus dat dat vaak lastiger wordt om aan het werk te komen. Het is blijkbaar niet genoemd door de deelnemers.

De heer Boer: Aanvulling. Het zitten wel in het uitgebreide onderzoek, kan dat wel gedeeld worden. Ik heb hier de factsheet. Maar dat is een groep die ook kwetsbaar is op de arbeidsmarkt. Maar de focus ligt op de groep dames, om het zo te zeggen, moeders met kinderen en jongeren. Dat is de grootste groep die kwetsbaar is.

De voorzitter: Gaat u door.

Mevrouw Van Zimmeren: Wat werkzoekenden ook letterlijk aangeven, is dat een integrale ontmoetingsplek ze ook heel erg zal helpen. Kijk, mensen in de bijstand weten waar ze moeten zijn, de sociale dienst, maar die mensen die niet ergens in een kaartenbak zitten, die kunnen eigenlijk nergens terecht als ze geholpen willen worden met aan het werk komen of een opleiding of iets dergelijks.

Je bent niet op zoek naar flexwerk bijvoorbeeld. Waar kan ik dan terecht? U heeft het ook in de Startnotitie kunnen lezen, de ontwikkeling van zo'n Regionaal Werkcentrum sluit daar wel heel mooi bij aan, want het is voor iedereen drempelloos en daar kan iedereen terecht. Ik heb daar onderaan nog een zinnetje gezet van, maar ook de werkenden. Er zijn ook veel onderzoeken over werkenden, dat steeds meer werkenden niet meer lekker in hun werk zitten. TNO heeft daar ook onderzoek naar gedaan. Steeds meer, of meer dan een miljoen werknemers in Nederland hebben burn-outklachten. Ook daar zit een groot deel onderbenut arbeidspotentieel. We willen ook vanuit deze opgave van werk naar werk kijken. Hoe kan je ook een goede beweging van werk naar werk organiseren, waardoor je mensen behoudt voor je regio en de stad en zorgt dat mensen gewoon steeds meer gaan doen wat ze leuk vinden en waar ze goed in zijn. Dan heb je daar als gemeente ook het meeste aan. Gezien de tijd ga ik even door. Wat we eigenlijk willen zeggen, we hebben sociaal arbeidsmarktbeleid, waar het gaat over mensen in de uitkering aan het werk helpen. Daar is de Sociale Dienst natuurlijk actief mee bezig, vanuit de participatiemiddelen. We hebben economische arbeidsmarktbeleid, waar het heel vaak ook gegaan is over meer banen creëren, de kenniswerkers ook onze kant ophalen, Career Boost, wat daar natuurlijk ook een mooi voorbeeld van is. We willen dat eigenlijk gaan samenvoegen in een ... Weet je, er moet echt een samenhang tussen sociaal en economie gaan komen. Niet een nieuw beleid, maar in een uitvoeringsprogramma waarbij we veel meer de verbinding gaan maken. Ook gewoon naar onze Dordtse beroepsbevolking gaan kijken, waar nog veel potentie inzit. Kwaliteit van banen en de eigen beroepsbevolking daar bij gaan pakken. Als laatste slide nog, dan geef ik me over aan Erwin voor de verdieping op Glansrijke Toekomst, wat we met deze opgave willen bereiken, waar we op in willen zetten, is dat we het in Dordrecht aanwezige arbeidspotentieel beter gaan benutten, vergroten, ook helpen in de ontwikkeling, maar ook het behouden. Dat blijft een uitdaging, dat we ook mensen behouden voor onze regio. Jongeren, dat we die ook behouden voor onze regio. Hierdoor verbeteren we het ondernemersklimaat, kunnen we het verschil ook maken. Meer aanbod voor werkgevers. Maar goed, tegelijk verwachten we daar natuurlijk ook iets voor terug, dat werkgevers ook goed voor onze inwoners zorgen en voor hun werknemers zorgen en mensen ook perspectief bieden en investeren in de ontwikkeling van hun werknemers. Dat willen we via drie lijnen doen. U heeft ook kunnen zien, deze opgave is ook een paraplu voor al bestaande initiatieven. Alleen dat we ze ook willen richten en samenpakken onder deze opgave en willen verbinden aan een visie, aan een doelstelling. In die drie samenhangende lijnen ziet u ook al dingen terug die al lopen, maar ook gaten. We ontdekken daarmee ook gaten van waar we eigenlijk nog niet zo actief op inzetten. Het arbeidspotentieel, de eerste lijn, echt het aanpakken van het arbeidspotentieel. Dan gaan we bijvoorbeeld met dat Regionaal Werkcentrum actief mee aan de slag. Echt gewoon een drempelloze toegang voor alle Dordtenaren die vragen hebben over werk, over leren en die daarbij ook geholpen worden met om- en bijscholing of iets anders wat ze nodig hebben. Dat is een landelijke ontwikkeling. Gaat in alle 35 arbeidsmarktregio's ontstaan. Een voorkant voor de verschillende organisaties die er al zijn. Maar het verschil is dat je er ook terecht kan als je geen uitkering hebt en als je gewoon werkend bent en vragen hebt over werk. Ik kan daar dadelijk, als we in gesprek komen, ook nog meer voorbeelden bij geven, bij wat we daarop willen ondernemen op deze lijn. De tweede lijn, de toekomst voor de Dordtse jeugd.

Daar gaat Erwin dadelijk meer op vertellen. De hoofdzaak daarin is de Glansrijke Toekomst, maar ook bijvoorbeeld Career Boost valt daaronder. De derde lijn, dat is ook al een hele interessante, want dat gaat echt over de verbinding met de werkgevers. Het samenwerken op banen met impact. We willen veel meer naar kwaliteit van, dat is ook weer Engels, sorry. Daar kunnen we niks aan doen. Zo heet het gewoon. Maar banen met impact, daar bedoelen we mee banen waarbij je ook echt goed werkgeverschap toont. Dat je als werkgever veel meer ook investeert in de ontwikkeling van je mensen, mensen perspectief biedt, ruimte geeft voor mantelzorg. Goed, dat zijn we in ieder geval aan het uitwerken, samen met Stichting Maatschappelijk Betrokken Ondernemen, jullie welbekend, vermoed ik. Van, wat is dat dan? Dan willen we het ook aan het label van de stichting toe gaan voegen, dat goed werkgeverschap. Dat willen we vervolgens weer aan het vestigingsbeleid en het inkoop-aanbestedingsbeleid van de gemeente gaan koppelen. Dat we echt werkgevers ... De werkgevers die we hiernaartoe halen, dat die ook banen bieden die passen bij onze beroepsbevolking en die juist ook ... Werkgevers die goed zijn voor onze beroepsbevolking. Daarmee willen we juist dat stimuleren, inspireren, maar er ook bij helpen. Want ook MKB'ers, daar kan je heel veel van verwachten, maar dan moet je ze ook helpen om dat goed werkgeverschap dan waar te maken. Hoe doe je dat dan?

Mevrouw Kruger: Voorzitter.

De voorzitter: Volgens mij zat u aan het einde. Voordat de heer Boer verder gaat, een vraag door mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Dank u wel. Net werden er persoonlijke belemmeringen genoemd, onder andere ook de zorg voor kinderen. Ik begrijp wel nu in het laatste wat u zei dat er nagedacht wordt en geïnventariseerd voor de beide ondernemers hoe zij banen met, ik probeer nu ook een ander woord te verzinnen, met ...

Mevrouw Van Zimmeren: Kwaliteit van banen.

Mevrouw Kruger: Kwaliteit van banen.

Mevrouw Van Zimmeren: Kwaliteit van goede banen.

Mevrouw Kruger: Kan ik daar ook van uitgaan dat er bijvoorbeeld ook zorg voor kinderen ... Dat er gekeken wordt naar kinderopvang? Het is natuurlijk niet alles wat de bedrijven zelf of de werkgevers zelf moeten investeren. We kunnen ook als gemeente daarin nog iets doen. Maar onder andere de kinderopvang, als je denkt aan jonge moeders met kinderen. Gaat dat daar ook onder vallen? Wordt dat ook goed geïnventariseerd?

Mevrouw Van Zimmeren: Omdat dat zo'n grote groep is, zoals Erwin ook aangaf, is de vraag inderdaad, wat hebben deze moeders nodig om wel te kunnen gaan werken? Want werkgevers kunnen natuurlijk ook flexibeler zijn in werktijden.

Dat zal ook een discussie en een gesprek zijn van, kunnen deze moeders dan tijdens schooltijd aan het werk gaan? Als de kinderen nog jonger zijn inderdaad, dan moet je ook naar kinderopvang gaan.

Mevrouw Kruger: Precies. Ik dacht al, tussen het kolven door even nog wat werken. Dat is precies het omgekeerde. Maar het is wel mooi als daar ...

Mevrouw Van Zimmeren: Naar oplossingsrichtingen kijken. Ook dat. Ook daar in de kinderopvang is natuurlijk heel veel vraag naar personeel. Dat is meteen ook een interessante om mensen in aan het werk te helpen. Kijk, ik denk ook dat we meer naar wijkgerichte oplossingen moeten gaan kijken, als het gaat om het onbenut arbeidspotentieel meer benutten en aan het werk te helpen. Want rondom zorg heb je natuurlijk in een wijk heel veel taken. Kunnen we deze jonge moeders dan ook niet in de wijk bijvoorbeeld aan het werk krijgen, in de zorg zelf? Kunnen we daar iets met kinderopvang organiseren in de wijk? Ik denk dat we nog veel meer van de kracht van de wijk hier in Dordrecht duidelijk te maken.

Mevrouw Kruger: Helder. Daar mag voor mij ook jonge vaders bijzitten hoor, het hoeft niet in alleen jonge moeders te zijn.

Mevrouw Van Zimmeren: Daar heeft u helemaal gelijk in.

De voorzitter: Waarvan in ieder geval akte dan, mevrouw Kruger. Laten we geen verschil maken.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, ik heb deze opmerking speciaal voor u gemaakt.

De voorzitter: Dank u. De heer Van Ballegooijen en dan de heer Tutupoly.

De heer Van Ballegooijen: Dank u wel, voorzitter. Ik heb eigenlijk een aanvullende vraag als het gaat om banen met impact. Begrijp ik goed dat dit afspraken zijn, maar ook bij uitgifte, zoals ik las, mogelijk eisen kunnen zijn als het gaat om dat twee, als ik me niet vergis? Dat zeg ik even uit mijn hoofd. Ik zou het terug moeten zoeken in het document. Die ook bijvoorbeeld dan bovenop de bestaande cao's mogelijk liggen? Ik begrijp goed dat die eisen die daarbij gesteld worden, worden samengesteld met Stichting MBO. Komen die nog langs de raad of hoe moet ik dat zien?

De voorzitter: Uw vraag is duidelijk.

Mevrouw Van Benschop: Mag ik daar antwoord op geven?

De voorzitter: Ik zou niet weten waarom niet. De wethouder.

Mevrouw Van Benschop: Dank u wel. Er zitten een heleboel vragen in, maar om het even kort te beantwoorden, eigenlijk heeft u of heeft de raad de criteria die we onder andere toekennen aan het goed werkgeverschapsprincipe vastgesteld bij het programma Ruimte voor banen. We hebben er toen over gesproken. Ook daarin staat benoemd, wat zij kenmerken van goed werkgeverschap?

De Stichting MBO werkt met het label Ondernemen met impact. Met impact, dat is gewoon een woord, ondanks dat het Engels is. Dat hangt samen met drie Drechtse doelen. Dat gaat over inclusiviteit, het gaat over duurzaamheid en het gaat over bestaanszekerheid. Overkoepelend daaraan heb je natuurlijk het begrip goed werkgeverschap. Hoe gaan bedrijven met onze inwoners om, feitelijk? Dat zijn hun werknemers, maar het zijn onze inwoners. Dat is het deel over goed werkgeverschap. Het andere deel, we kunnen het niet als eis stellen bij de uitgifte. We kunnen wel zorgen dat we het gebruiken als een extra punt waar je op kunt scoren als het gaat om de uitgifte, of als het gaat om het aanbesteden, of als het gaat om inkopen. Het is geen eis. Het is wel iets waar extra punten op gescoord kunnen worden en waar je een streepje voor krijgt.

De voorzitter: De heer Van Ballegooijen.

De heer Van Ballegooijen: Dank u wel. Dat verheldert inderdaad. Ik vroeg me inderdaad al af of het gelinkt was aan die, maar dan heb ik misschien de term of niet goed onthouden of zijn ze anders in de verschillende documenten. Maar dan begrijp ik nu wat ermee bedoeld wordt. Dank u wel.

De voorzitter: De heer Tutupoly.

De heer Tutupoly: Ik had eigenlijk nog even een vraag over de drie samenhangende leidingen ziet. Ik vroeg me eigenlijk af of wonen daar eigenlijk ook niet bij tussen hoort? Want als je je jeugd wil behouden, want we hebben het daar over toekomst van de Dordtse jeugd en het behouden van arbeidspotentieel, maar dan zou je natuurlijk ook woningen moet kunnen aanbieden.

De voorzitter: Ik hoor weer dat de wethouder ... Dat is eigenlijk wel een politieke vraag natuurlijk, als ik hem wel Het is beeldvormende natuurlijk, dat is ook wel technisch natuurlijk. Maakt het deel uit ook van dit geheel. De wethouder.

Mevrouw Van Benschop: Het maakt geen deel uit van het arbeidsmarktbeleid, maar het is natuurlijk wel zo, kijk, bijvoorbeeld naar 2F op het Leerpark, dat er weldegelijk gekeken wordt wat onze Dordtse jongeren nodig hebben om hier te kunnen blijven tijdens studie, maar ook tijdens het werkzame leven. Maakt het deel uit van Glansrijke Toekomst en het arbeidsmarktbeleid? Nee. Maar hangt het samen met de bredere opgave, hoe behoud je jongeren in onze regio, dan ja.

De voorzitter: Simpele vraag, simpel antwoord, toch? Ja. In het kort. Ik kijk even rond en als er niemand ... Dan gaan we daar de heer Boer voor het vervolg op de presentatie. Gaat uw gang.

De heer Boer: Dank u wel, voorzitter. Mag ik van jou de ... Als start, de maatschappelijke opgave vanuit de Agenda 2030 Glansrijke Toekomst Dordtse jeugd. Als het goed is een bekend plaatje wat we de komende jaren ook gaan hanteren boven. Even terug zoomen, waar hebben we het dan over en waarvoor doen we het?

Het heeft te maken dat we in verhouding heel veel jongeren hebben die op dat gebied, laten we zeggen, onvoldoende kansen hebben om zich te ontwikkelen en economisch zelfstandig zijn. Dat blijkt uit de data die we hebben. Komt hier ook even in terug, dat je ziet in het pijltje daar de groep van 15 tot 25 jaar, in verhouding veel werkloosheid hebben. Ook met een lager opleidingsniveau, met daarbij ook nog een aantal met een migratieachtergrond. Daar zijn we gewoon heel kwetsbaar in als stad. U ziet daaronder twee andere plaatjes, een mooi bloemenveld en een mooie boom die water krijgt. Even terugkijkend, wat hebben we de afgelopen jaren gedaan vanuit de gemeente met alle partners? Ik zeg het altijd in de beeldvorming, de duizend bloemen bloei methode. Ieder jaar kochten we plantjes bij een tuincentrum en ieder jaar gingen we opnieuw weer naar de raad of hadden we programma's dat we ieder jaar weer een programma opzetten voor jongeren. Dat hebben we doorbroken vorig jaar in 2021 en 2022 door dit mee te nemen in de maatschappelijke opgave door langdurig te gaan investeren in jongeren met onze partners. Eigenlijk komt het erop neer, zoals u in het plaatje ziet, we geven ze water en het wordt een boom, zodat we daarin eigenlijk toekomstige jongeren hebben die daarin toegevoegde waarde creëren voor onze stad en daarin ook niet meer afhankelijk zijn ieder jaar van wisselende programma's. We hebben heel veel gedaan in het verleden met allerlei partners. De gang die we nu ingezet hebben, is daarin om gewoon de komende jaren met elkaar daarin duurzaam op te trekken of te gaan monitoren. Dat is even terugblikkend de basis. Het belangrijkste doel, we willen eigenlijk het aantal jongeren in de leeftijdscategorie, hier staat 16 tot 27, maar we hebben het hier over de groep eigenlijk ook van 12 tot 27 die buitenboord vallen of dreigen buiten boten vallen, het is niet alleen dat ze al buitenboord vallen, maar ook dreigen, die ook arbeidspotentieel hebben, dat kwam ook naar voren in het verhaal van mijn collega hiernaast, dat is een grote groep die ook onder het potentieel is en ook perspectief biedt voor onze stad. Daarnaast, als je kijkt naar de arbeidsmarkt, het gaat enerzijds om diploma's, maar wat van belang is ook gewoon vaardigheden en skills en competenties. Eigenlijk gewoon dat we onze talenten kunnen benutten. Dat heeft ook te maken, de arbeidsmarkt verandert steeds. Dat betekent ook dat de vraag van bedrijven verandert ook steeds. Daarom, hoe kunnen we daar ook beter op inspelen? Het gaat niet alleen om jongeren die buiten de boot vallen, maar ook jongeren die gewoon al een diploma hebben en met een diploma vanuit het mbo niet aan het werk komen. Het is breder. Daarnaast, de koppeling was zonet als met de Onderwijsvisie van het voortgezet onderwijs, vanaf 12 jaar. Het belangrijkste wat we willen doen, we willen het ook meetbaar maken en ook merkbaar. Dat is de aanleiding en de urgentie. Hier even een plaatje zoals u kijkt naar de huidige positie en waar we naartoe willen, met daarin ook de koppeling aan het Dordtse Leerprogramma, gericht op de kinderen van 4 tot 12. Dan de groep van 12 tot 16-plus, waar we op inzetten. Dan inderdaad waar we hiervoor zitten ook de grootste groep van 16 tot 27. Waar hebben we het dan over? Als je het over de aantallen hebt, als we kijken naar de Dordtse jeugd, dan hebben we het over 8.000 jongeren in de leeftijdscategorie van 12 tot 18. Als we het hebben over de groep van 16 tot 27, dan hebben we het over 17.000 jongeren. Als je dan kijkt op basis van data, dan blijkt dat van die groep van die 17.000 er ongeveer 2.500 jongeren zijn die gewoon echt een stukje ondersteuning nodig hebben om goed te landen op de arbeidsmarkt of op de arbeidsmarkt actief te blijven. Dan praat je best over een grote groep.

Waar we mee bezig zijn? Dat ook in het raadsvoorstel stond, met een aantal oplossingsrichtingen, is dat we de werkwijze die we in het verleden hadden en de interventies die we hadden, dat we daarmee verder gaan met het samenwerkingspartner, maar ook dat we daarin de jongeren veel mee betrekken. Jongeren krijgen daarin ook ... Die zijn ook betrokken in de participatie. De jongeren maken ook onderdeel uit van deze maatschappelijke opgave met wat zij nodig hebben, wat hun behoefte is. Niet dat, laten we zeggen, allerlei organisaties die geld verdienen over de rug van jongeren daar beter van worden. Het moet toegevoegde waarde hebben voor de jongeren zelf. De jongeren moeten zelf daar ook meer regie op krijgen. Dat hangt ermee samen ook het belangrijkste waar we het voor doen, is dat ze daarmee bestaanszekerheid op kunnen bouwen. Daarnaast, zoals ik aangeef, met oplossingsrichting ook naar de gemeente toe dat wij als gemeente veel meer de regie daarop kunnen gaan voeren. We hebben als gemeente met veel organisaties te maken, veel met jongerenorganisaties. Maar als je kijkt in dat landschap van jongerenorganisaties, dan zie je door de bomen het bos af en toe niet meer. Met de aanpak die we nu hebben, gaan we dat monitoren en hebben we ook weer als gemeente zelf de regie op. Daar moeten we wel op investeren. Vandaar dat het ook in dat investeringsvoorstel zit. Dit even op hoofdlijnen de oplossingsrichtingen. Staat ook nader in het raadsvoorstel. Ik ga daar even niet te diep op in. Dat komt zo meteen misschien nog aan bod. Hier het overzicht vanuit de gemeente als regisseur, met daaromheen het speelveld met de jongeren, scholen, werkgevers, zorg, veiligheid. Alles wat daarmee zit, om daar even ook te visualiseren. Achter de schermen zijn we al druk bezig. We hebben al een aantal stappen gezet. Dit is niet helemaal up-to-date, maar dat is even om u mee te nemen in de fases waar we inzitten op bestuurlijk niveau, op beleidsmatig niveau en ook operationeel met de fases die we hebben van voorbereiding, het inrichten en ook het evalueren. Om even te zien ook transparant de stappen die we zetten en die we gaan zetten. Hopelijk komt dat even terug in dit plaatje, zodat u daar ook een goed beeld van heeft. Volgens mij ben ik dan al door mijn dia's heen, voorzitter.

De voorzitter: Volgens mij ook. Ik heb er ook niet meer. Dan komen wij op de technische vragenronde van de commissie op deze dossiers. Dan kijk ik rond wie van de commissieleden daar vragen over heeft. Mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Dank, voorzitter. Ik vroeg me even af hoe die leeftijdscategorie van 15 tot 25 met betrekking tot ... Tenminste naar verhouding met arbeidspotentieel ... Dat zeg ik niet goed. Hoe zich dat verhoudt tot arbeidspotentieel, gezien dat de meeste jongeren tot 18 in ieder geval startkwalificatieplichtig zijn en de meesten nog op school zitten? In welke mate ... Waarom is voor die leeftijdscategorie zo gekozen? Wie zijn dat die dan geld verdienen over de rug van jongeren?

De heer Boer: Misschien niet helemaal goed uitgedrukt, maar dat heeft te maken dat we in het verleden heel veel interventies gedaan hebben met allerlei partners. Dat wij daarin interventies opgetuigd hebben. Dat we niet goed konden monitoren, had dat ook ... Leidde dat dat ertoe dat de jongeren daar tevreden over waren met de interventie die ingezet werden? Dat had te maken met leerwerktrajecten met een ESF-spoor die we in de vorige ESF-tranche hebben ingezet vanaf 2014 tot 2018, 2020.

Antwoord op uw andere vraag. Waar we een verschil gemaakt hebben, heeft te maken met cijfers van het CBS, zoals die registreert. Maar de cijfers of de leeftijdscategorie die wij hanteren vanuit 16 tot 27 heeft te maken enerzijds met dat je leerplichtig bent tot 16. Anderzijds dat je vanaf je 18^e jaar ook, laten we zeggen, een bijstandsuitkering kan aanvragen. Als je kijkt dan naar de cijfers die wij registreren heeft het te maken natuurlijk, als je kijkt welke jongeren een uitkering kunnen aanvragen, kan pas vanaf je 18^e. Anderzijds vanuit jongeren die buiten de boot vallen die leerplichtig zijn, is tot en met hun 16^e. Daar zit een verschil in met wat je volgt. Dat heeft ook weer te maken met de vroegtijdig schoolverlater, die dan ook weer actief is. Want op moment dat je, laten we zeggen, geen startkwalificatie hebt, dan zijn er weer matchmakers die met jou aan de slag gaan om te kijken of je een startkwalificatie kan halen. Dat is even kort mijn antwoord.

De voorzitter: Ik zie aan de ogen van mevrouw Koene dat dat voldoende beantwoord is. Dan de heer Schilt.

De heer Schilt: Dank u wel, voorzitter. Ik had een paar vragen, ook specifiek gericht op jongeren. Dat gaat voornamelijk met dat wanneer jongeren vaak uitvallen bij school of tegen instanties lopen of bijvoorbeeld ook de moeilijke gevallen zijn in deze cases, heeft dat ook volgens mij vrij vaak te maken met dat zij tegen die instanties zich niet helemaal gehoord voelen. Hoe gaan deze instanties zich dan uiten, dat die jongeren niet weer zeggen, rot op, ik wil gewoon met rust gelaten worden. Maar dat ze juist weer een soort van die ... Hoe zeg je dat, zich er weer in kunnen vinden dat ze mee willen werken.

De voorzitter: Wie? De heer Boer.

De heer Boer: We hebben natuurlijk in Dordrecht veel organisaties die jongeren ondersteunen. We hebben daarin sociaal wijkteams, R-Newt, de scholen. Naast de school allerlei andere organisaties. Voor jongeren is het vaak niet duidelijk, bij wie moet ik zijn? Je hebt het Leerwerkloket, het Jongerenloket, een Sociale Dienst. Eigenlijk, als je jongere bent, is niet duidelijk van, waar moet ik zijn of bij wie kan ik zijn? Moet ik aankloppen op school? Als je op school zit, zou school zijn. Maar op het moment dat je werkt en je bent achttien en je raakt je baan kwijt, bij wie moet je dan aankloppen? Dat willen we voorkomen door met elkaar, wat we nu hebben, een integraal kwaliteitskader, zodat voor iedereen duidelijk is, met de partners waarmee we samenwerken. Dat voor jongeren dat nu onduidelijk is waar ze moeten zijn, zodat we kunnen monitoren. Dat jongeren zelf weten, ik meld me gewoon heel simpel bij het Jongerenloket hier bij de gemeente. Punt.

De voorzitter: Nog een keer de wethouder, wat toevoegen? Ja, natuurlijk.

Mevrouw Van Benschop: Ik wil graag wat toevoegen. Dat is natuurlijk de ene kant van het verhaal. De andere kant van het verhaal is dat we bij dat kwaliteitskader en het tot stand komen van het kwaliteitskader, daar stopt het niet. Vervolgens worden er nu vijf casussen van jongeren met, laten we het complexe situaties noemen, geanalyseerd, omdat wat we ook weten is niet alleen dat jongeren niet weten waar ze heen moeten,

maar dat er soms ook 36 instanties betrokken zijn en dat dat natuurlijk ook niet de boel heel veel overzichtelijker maakt. Als de een A zegt en de ander zegt B en de ander zegt Z, dat het voor een jongere ook niet meer duidelijk is van, wat gaat er nu precies met mij gebeuren? Er worden vijf casussen nu geanalyseerd om te kijken, waar zijn de contactmomenten, wie heeft contact met wie? Om echt dat hele netwerk in beeld te brengen, om vervolgens ook te kijken hoe we dat beter kunnen doen. Waar moeten we zorgen dat de regie ligt? Waar moeten we zorgen dat we moeten ingrijpen? Op welk moment hoor je dat te doen of zou je dat kunnen doen? Op welk moment ga je de ondersteuning bieden? Wanneer moet een bepaalde organisatie zich er ook gewoon buiten houden, omdat iemand anders de regie heeft? Die slag wordt nu nog gemaakt. Maar dat is in ieder geval wat ik ook vaak terug hoor, dat het soms zo complex, is dat er zoveel bij betrokken is dat het bijna een soort netwerk is van hulpverlening en niet meer echt om de jongeren draait.

De voorzitter: Is dat duidelijk? Nog een vraag, de heer Schilt?

De heer Schilt: Ja. Dat is om eigenlijk weer een beetje terug te vallen op waar ik het debat mee volg, want het jargon, de Human Capital, dat is ook waar jongeren tegenaan lopen, dat die geen flauw idee hebben wat dat is. Wordt er dan ook ... Als het nu een probleem is om het al te vertalen, is dat dan ook nog een probleem als het zo meteen op jongeren gericht gaat zijn?

De voorzitter: Dat er inderdaad gewoon een taal wordt gesproken die ook jongeren begrijpen en niet afstoten. Dat is eigenlijk de vraag. Ik zie al iemand die klaar zit om die vraag te beantwoorden.

De heer Bomius: Dan zeg ik ook nog wat deze avond. Ik was alleen voor de vragen aangeschoven. Goede vraag. Het begint eerder. Daarom hebben wij ook gezegd, vanaf twaalf jaar en eigenlijk nog jonger. Al vroeg investeren in het leerpotentieel van de kinderen en van de jongeren. Dat is ook even benoemd, koppeling met de onderwijsvisie die in ontwikkeling is vanaf 12 jaar. Dan ga je eigenlijk al eerder inzetten op basisvaardigheden, brede vaardigheden. Ik weet niet of dat het antwoord is wat u zocht?

De heer Schilt: Nee.

De voorzitter: Zo te zien, non-verbaal, niet. Zal ik hem nog een keer ... Je mag het nog wel een keer proberen. Mijnheer Schilt, probeer het nog maar een keer.

De heer Schilt: De kwaliteitskaders heb ik niet per se een vraag over. Het gaat mij meer van, hoe zorgt u ervoor dat deze jongeren die buiten de boot vallen, die vaak eigenlijk een afkeer tegen instanties hebben, uit voorbeelden, dat je ervoor zorgt dat zij niet dezelfde connotatie met de instanties trekken als daarvoor, zodat ze juist weer mee kunnen doen door onder andere ook de taal?

De voorzitter: De verbinding inderdaad met de jongeren. Ik ga niet tussen de wethouder en de ambtelijke staf zitten.

De heer Boer: Vandaar dat we ook jongeren hebben aangesloten bij ons als stakeholder, die daarin ook aangeven en input geven wat jongeren nodig hebben. Niet dat wij het gaan verzinnen, maar dat we de jongeren ook aan tafel hebben en dat we de jongen ook mee laten denken met de oplossingsrichting. Antwoord op uw vraag, daar zit een groot deel van de oplossing om jongeren daarin zelf ook erbij te betrekken en ook zelf te zeggen wat zij nodig hebben. De jongeren zijn daar echt op aangesloten. Als jongeren zeggen, we willen een app, omdat we op die manier makkelijker communiceren. Heel even een voorbeeld. Als je jongeren belt, ik heb zelf jongere kinderen, als ik mijn dochter bel, die neemt nooit op. Op het moment dat ik mijn dochter app, dan krijg ik antwoord. Dat kan ook misschien, maar TikTocken mag ik niet straks meer als ambtenaar. Mijn dochter zit ook op TikTok. De wijze waarop wij communiceren passen we aan, voor een groot gedeelte, aan jongeren. Want je merkt gewoon, als je ze appt of op een andere manier daarin benadert, dan krijg je wel contact. Omdat jongeren het niet prettig vinden om op de ouderwetse manier misschien hiernaartoe te komen of te bellen.

De voorzitter: Dat noemen we belangst. Ik heb ook die kinderen. Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Dank u wel. Er werd net genoemd, 21^e-eeuwse vaardigheden. Goed, in ieder geval vaardigheden die bij de 21^e eeuw horen, laat ik het zo zeggen. Wat moet ik daar precies onder verstaan? Bedoelen we daarmee inderdaad die telefoon met appen? Bedoelen we daarmee dat ze zonnepanelen kunnen leggen? Wat bedoelen we daarmee?

De voorzitter: Wat bedoelen we daarmee?

De heer Bomius: Goed, dat gaat wat verder dan de basisvaardigheden, taal, rekenen, digitale vaardigheden. Kritisch denken is zo'n vaardigheid. Onderzoeken, controleren, samenwerken dat zijn dat soort ... Er is een mooi rondje, als ik het had geweten, had ik hem op het scherm gezet, waarin ze allemaal staan. Dat zijn dat soort vaardigheden. Dat is eigenlijk een onderwijsterm, waarin die vergaarbak zit. Maar dat zijn voorbeelden van 21^e-eeuwse vaardigheden, die hier heel belangrijk zijn richting arbeidsmarkt, maar ook richting volwaardig meedoen in de samenleving.

De voorzitter: Ik zie mevrouw Kruger nog steeds kijken dat ze het nog niet ...

Mevrouw Kruger: Ik heb wat moeite met dat kritisch denken. Graag zelfs, kritisch denken. Maar ik heb zelfs het idee dat bijna alle mensen een beetje dood gestompt worden om kritisch te denken, omdat je alles voorgeschoteld krijgt noem alles maar op. Ik ben heel benieuwd hoe zich dat gaat ontwikkelen. Ga ik zeker volgen. Heb ik nog een korte vraag, als dat mag. Ik hoor ook zeggen, jongerenorganisaties monitoren. We hebben er zoveel en er moet regie ... Ik krijg dan een beetje jeugdzorgsyndroom met één loket, één regisseur en dat. Ik zie de wethouder nee knikken. Dat is niet de bedoeling, denk ik.

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Van Benschop: Waar het veel meer om gaat, is dat niet alle partners altijd op de hoogte blijken zijn van wie er allemaal betrokken is bij een casus. Het gaat er niet zozeer om dat je gaat schrappen of ... Dat is het niet eens. Het gaat zelfs ook over contactmomenten. Dat blijkt dat binnen dezelfde organisatie vijf mensen contact hebben met een gezin waar een dergelijke jongeren woont. Dat maakt het zo onoverzichtelijk en ook heel vermoeiend voor degene die de hulp en zorg of de begeleiding ontvangt. We hebben gezegd, laten we zo'n casus ... We hebben hem ook niet op papier nu. Maar er is door Optimale Samenwerking, waar we mee samenwerken om het kwaliteitskader voor Glansrijke Toekomst verder uit te werken, een keer zo'n analyse gemaakt van een casus in Groningen. Dan zie je dat er zeshonderd, geloof ik, waren het er zeshonderd, zeshonderd contactmomenten over één jongere in een korte periode zijn geweest. Of dat binnen een organisatie is of met andere organisaties of met het gezin, dat maakt het wel heel vermoeiend als je daar middenin zit. We hebben gezegd, dat moeten we analyseren en kijken hoe we dat beter kunnen doen.

Mevrouw Kruger: Ik hoor het woord analyseren. Dat lijkt me heel goed, want het doet me toch heel sterk denken aan hoe het ook in de zorg geregeld is. Dan heb je ook al die honderden contactmomenten en dergelijke. Daar zijn we al jaren mee bezig om dat allemaal bij elkaar te krijgen. Goed, ik bied me ook aan om een denktank te zijn daarvoor, want het is echt wel een complex stukje.

De voorzitter: Denktank.

Mevrouw Kruger: Ja, denktank.

De voorzitter: De heer Van Ballegooijen.

De heer Van Ballegooijen: Dank u wel, voorzitter. Ik heb twee vragen. De eerste is eigenlijk ook weer een definitievraag wellicht. Gaat over Maatschappelijk Betrokken Ondernemen. Mag ik ervan uitgaan dat dat in dit geval dezelfde criteria hanteert als Ondernemen met impact of is dat toch verschillend aan elkaar? Ik zie het wellicht door elkaar heen gebruikt worden en wellicht toch bedoeld dat hetzelfde. Dat is me niet helemaal duidelijk. Andere vraag is, ik hoorde eerder ook zeggen jongeren of überhaupt mensen zonder startkwalificatie gaan we kijken, hoe kunnen we die toch aan een startkwalificatie helpen? Maar ik heb ook eerder, helemaal aan het begin van de presentatie horen zeggen, we gaan proberen ondernemers zover te krijgen dat ze wat minder naar startkwalificatie kijken en wat meer naar skills of vaardigheden, zal ik het zal ik het noemen. Zit dat ook in de programma's, om te kijken van, hoe krijgen we meer op die skills, op die vaardigheden de focus? Want dat vind ik niet helemaal terug, moet ik eerlijk zijn.

De voorzitter: Gaat uw gang.

Mevrouw Van Zimmeren: Uw eerste vraag, Ondernemen met impact is dat hetzelfde als het Maatschappelijk Betrokken Ondernemen, wat we met Stichting MBO aan het oppakken zijn? Ja, dat is hetzelfde. De drie Drechtse doelen die net ook al genoemd werden. Het gaat echt over bestaanszekerheid versterken, de duurzaamheid en inclusie.

Inclusie is heel breed, maar dat gaat ook gewoon dat iedereen mee kan doen en dat gaat ook over goed werkgeverschap. Ook gewoon goed voor je werknemers. Inclusief ondernemen betekent ook dat je gewoon oog hebt voor je werknemers, voor elk individu. Daar gaat het eigenlijk om. Natuurlijk, je kan speciale aandacht voor jongeren hebben in je personeelsbeleid, maar kijk je ook voldoende naar ouderen, wat u net ook zegt. De 55plus-groep, hoe ga je om met je werving, hoe ga je om het behoud van personeel, hoe ga je om met de ontwikkeling van je personeel? Dat gaat over hetzelfde inderdaad. Dat zijn dezelfde termen. Uw tweede vraag, kijk, uiteindelijk natuurlijk ... Daarnet zijn die 21^e-eeuwse vaardigheden ook toegelicht. Die skills komen wel heel erg terug ook in de Glansrijke Toekomst hoor, dat we jongeren gewoon een goede basis van skills meegeven. Maar qua onderwijs, zolang je nog op school zit zoveel mogelijk eruit halen wat erin zit. Een startkwalificatie halen is wel een belangrijke basis in onze samenleving. Als je jongeren zo lang mogelijk op school kunt houden om die basis mee te geven, dan is dat natuurlijk wel het mooiste als start op de arbeidsmarkt. Maar van de andere kant, inderdaad willen we werkgevers ook wel bewegen om steeds meer naar skills te kijken. Dat heeft met de mismatch ook op de arbeidsmarkt te maken, dat we gewoon zien dat daar waar mensen voor opgeleid zijn of werkervaring in hebben dat dat vaak wat anders is dan waar de arbeidsmarkt nu om vraagt van de mensen die aan de kant staan. Dan is het belangrijk dat je juist ook naar skills kijkt, naar vaardigheden en naar persoonlijkheid van mensen. Dat je dat belangrijker maakt dan werkervaring en het diploma.

De heer Van Ballegooijen: Voorzitter, een aanvullende vraag daarop. Is dat ook dan deel van dat Ondernemen met impact? Mag ik dat zien als onderdeel daarvan dat er ook wordt gezegd van, kijk niet alleen maar die startkwalificatie, maar ook naar die skills?

Mevrouw Van Zimmeren: Ja, zeker. We zijn dat nu aan definiëren, samen met Stichting MBO. Wat is dat dan, goed werkgeverschap? Wat is het dan, dat onderdeel van inclusie, dat goed werkgeverschap? Dat gaat inderdaad over het aantrekken van mensen. Het gaat over, hoe zorg je goed voor de duurzame inzetbaarheid van je eigen personeel? Hoe zorgen we voor het behoud van mensen voor onze stad, niet zozeer voor een organisatie, maar voor onze stad en regio? Omdat dat ook een grote uitdaging is. Dat zijn we aan het definiëren. Wat kan je dan doen als ondernemer om dat voor elkaar te krijgen? Aan die kant van werving gaat het ook heel erg over naar skills kijken en veel meer naar open hiring constructies en zet je deur maar open. Sorry, dat is ook weer zo'n term open werven constructies. Gewoon, zet je deur open constructie en kijk wie er binnenkomt lopen, want dan gaat het om motivatie. Ik wil graag bij jou werken, want je bent een ondernemer die onderneemt met impact. Weet je wel? Als ik bij jou ga werken, dan kan ik echt van betekenis zijn voor de stad. Die zit daar wel heel duidelijk in, omdat het gewoon een hele belangrijk is om meer mensen uit onze beroepsbevolking een kans te geven. Dat is het eigenlijk.

De voorzitter: De heer Boer wilde ook nog wat aanvullen, geloof ik?

De heer Boer: Ja graag, op de vraag van de heer Van Ballegooijen. Dan met betrekking tot skills met jongeren, wat je mist, ze leren veel op school, maar laten we zeggen, werknemersvaardigheden krijgen ze op school niet mee.

Op het moment dat jongeren, laten we zeggen, beginnen met een bijbaan en ze komen bij een werkgever, dan moeten ze in ieder geval een geldig ID-bewijs hebben, ze moeten een bankpas hebben. Als je zegt, jongere, zoek dan een bijbaan, weten ze vaak niet van, hoe ziet een arbeidscontract eruit, de basis. Dat krijgen ze niet op school mee. Wat wij nu doen vanuit onze maatschappelijke opgave, met wat wij nu aan te investeren zijn, ook een pilot draaien nu, is het project Bijbaan, dat we ook jongeren op vmbo-school daarin ... Hen ondersteunen met werknemersvaardigheden. Dan geef je ze skills mee hoe ze bij zo'n werkgevers zich moeten presenteren. Dat zit allemaal aan elkaar gekoppeld.

De voorzitter: De heer Tutupoly had een vraag ook.

De heer Tutupoly: Even los van die jongeren, we hebben natuurlijk ook een grote groep mensen die misschien al jaren in de bijstand zitten. In hoeverre wordt daar actief naar gekeken om hen meer te betrekken bij het arbeidsproces? In hoeverre wordt het eigenlijk werkgevers aantrekkelijk gemaakt om te zorgen dat zij ook naar deze groep omkijken, omdat ze vaak toch als misschien ongemotiveerde gezien worden?

Mevrouw Van Benschop: Dan had u het over de doelgroep die nu in de bijstand zit toch, begreep ik? We weten dat een heel groot deel van de mensen die in de bijstand zit inmiddels aan het werk is. We hebben nu nog een doelgroep in de bijstand over die extra begeleiding nodig heeft, om ook werkfit, noem ik het dan maar even, te worden. Uiteraard gaat dat via PERSPECT, Baanbrekend, het WerkgeversServicepunt. Via Baanbrekend proberen we mensen die in de bijstand zitten aan het werk te laten gaan bij bedrijven waar weer contacten mee zijn. Die gesprekken worden gewoon echt een-op-een gevoerd, want dat is maatwerk. Dat ligt totaal aan wat voor bedrijf je aan de andere kant hebt. Dat ligt aan wat iemand kan. Maar daar zit nog een proces voor, via PERSPECT, waar mensen weer, de skills, mag ik niet zeggen, de vaardigheden leren om weer naar werk toe te gaan. Het is echt een heel treintje. Over het algemeen loopt dat ook goed. Maar we weten ook dat de doelgroep die nu nog in de bijstand zit, is wel de doelgroep die het meeste bemiddeling nodig heeft om weer te kunnen gaan werken.

De voorzitter: Mevrouw Pichel is nog niet aan het woord geweest. Die heeft een vraag.

Mevrouw Pichel: Dank u wel, voorzitter. Ik moet zeggen dat ik de Startnotitie er eigenlijk heel netjes uit vind zien. Hij is heel uitgebreid en ik heb ook het idee dat we echt wel de knelpunten goed in kaart hebben gebracht. Ik had wel even een vraag. Want we spraken net ook over vaardigheden, skills. Natuurlijk een heel belangrijk punt. Iets wat ik ook heb meegenomen uit het bedrijfsleven, is dat het ook heel erg voor kan komen dat mensen, even afhankelijk vanuit welk milieu ze komen of welke opvoeding ze hebben gehad, dat ze zich ook kunnen laten tegenhouden doordat ze bijvoorbeeld niet geloven dat ze iets kunnen doen. Wie komt uit een bepaald milieu? Dit kan ik niet bereiken. Of bepaalde onzekerheden of beperkende overtuigingen, waardoor ze niet verder komen, terwijl ze wellicht wel gewoon de skills hebben. Daar zit een bepaalde onzekerheid aan ten grondslag. Ik was even benieuwd of jullie daar al wat verder naar keken of dat dat iets is voor natuurlijk de verdere ontwikkeling van deze Startnotitie om daar ook aandacht aan te geven.

De voorzitter: Wie? Niet allemaal tegelijk. Gaat uw gang.

Mevrouw Van Zimmeren: Graag. Dank u. Dat is inderdaad een belangrijk punt. Dat is ook uit het onderzoek gekomen voor onbenut arbeidspotentieel, waar we zo ook de flyer van uit zullen reiken, dat de onzekerheid, als het telkens maar niet lukt, dat je dan ook je zelfvertrouwen steeds meer gaat verliezen. Dat er ook op een gegeven moment een vorm van schaamte bij komt kijken. Dat hebben we nu geconstateerd uit het onderzoek. Dat schreef ik ook in de Startnotitie van, we wachten eerst even die onderzoeksresultaten af. Inmiddels, nadat deze Startnotitie gepubliceerd is, zijn die onderzoeksresultaten gekomen. Wij gaan inderdaad op basis van deze onderzoeksresultaten ook kijken, welke invloed heeft dat op het uitvoeringsprogramma, wat eigenlijk de volgende stap is na deze Startnotitie. Het zal ook een onderwerp zijn. Ik weet niet of u het Regionaal Mobiliteitsteam kent, KICKSTART, hier in de Drechtsteden? Is ontstaan in tijden van de coronacrisis, om mensen van werk naar werk te begeleiden. Zelfstandige ondernemers die werk verliezen naar een baan te begeleiden. We hebben daar ook gezien, in die tijd, dat dit ook veel voorkomt. Dat dit vaak het punt is en dat daar ook vaak dan de extra begeleiding op nodig is die dan door het Regionaal Mobiliteitsteam, nu nog steeds overigens wordt gegeven, om juist te werken aan dat zelfvertrouwen en iemand te helpen en op weg te helpen en weer te geloven in, wie ben ik en wat kan ik en wat wil ik en dat ook te kunnen vertellen naar een werkgever. Die kracht van die Regionale Mobiliteitsteams, daar zijn er ook 35 van in het land, die gaan nu omgevormd worden naar die Regionale Werkcentra, zoals u in de Startnotitie heeft kunnen lezen. Die zijn eigenlijk de basis, dat wat we daar doen binnen KICKSTART, binnen dat Regionaal Mobiliteitsteam, dat gaan we nu eigenlijk uitbreiden in dat Regionaal Werkcentrum, maar dan voor iedereen. Ook voor werkenden die niet meer lekker in hun werk zitten. Ook een plek waar jongeren altijd terecht zullen kunnen met hun vragen. Daar zal het vooral gaan om iemand weer te helpen inzien, wie ben ik, wat kan ik, wat wil ik en hoe kan ik dat ook weer krachtig over de Bühne brengen? Dat is eigenlijk vaak het belangrijkste.

Mevrouw Pichel: Mag ik nog een vervolgvraag stellen, voorzitter?

De voorzitter: Natuurlijk mag dat. Gaat uw gang.

Mevrouw Pichel: Dat is heel goed om te horen. Die teams waar u het net over had, zijn daar ook al de resultaten van bekend? Dat we weten dat het goed werkt, dat het effect heeft? Een Nederlands spreekwoord is natuurlijk heel erg, een dubbeltje wordt nooit een kwartje. Dat kennen we allemaal. Maar als we dat ook echt gaan geloven, dan gaat dat natuurlijk realiteit worden. Ik ben wel benieuwd naar resultaten van dit soort teams.

Mevrouw Van Zimmeren: Daar zijn inderdaad resultaten van bekend. Die heb ik hier nu niet bij de hand. In de arbeidsmarktregio wordt dat gemonitord door de verschillende partijen die in het bestuur van de arbeidsmarktregio zitten hier. KICKSTART, al sinds het ontstaan in de coronacrisis wordt dat gewoon gemonitord. Dat wordt ook door het ministerie van Sociale Zaken gemonitord. Zij hebben ook de conclusie getrokken, eigenlijk landelijk, van we hebben hiermee goud in handen. Er is eindelijk een plek waar iedereen terecht kan.

Weet je, waarom hebben we het ooit zo georganiseerd dat alleen als je een uitkering hebt dat je die hulp kan krijgen, want er zijn veel meer mensen. Willen we echt het potentieel wat er in de beroepsbevolking zit goed benutten, moet je een plek hebben waar iedereen terecht kan en waarbij je gewoon mogelijkheden voor om- en bijscholing kan krijgen naar sectoren waar krapte is. Op basis eigenlijk van die landelijke resultaten van die Regionale Mobiliteitsteams is gezegd, we gaan naar een nieuwe structuur voor de arbeidsmarktregio's toe. Namelijk een drempelloze toegang voor iedereen die vragen heeft over werk en opleiden. Is echt een besluit vanuit het ministerie. Dat gaat vanaf volgend jaar geïmplementeerd worden.

De voorzitter: Het antwoord is ja.

Mevrouw Pichel: Ja, kort gezegd. Dank u voor deze samenvatting.

De voorzitter: Ik ben altijd wat korter van stof, maar ik bedoel van, uiteindelijk de samenvatting is van ja, de resultaten zijn er. Dat maakt het wel makkelijk.

De heer Katif: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Katif, u wilde ook nog wat vragen stellen.

De heer Katif: Dank je wel. Ik heb eigenlijk een korte vraag. De hele notitie gaat vanuit een krappe arbeidsmarkt. Zoals we nu zien, dat ziet iedereen, de markt is langzaam wat aan het stagneren. Dit is een Startnotitie voor de volgende drie jaar. Ik was benieuwd hoe dat gezien zou kunnen worden vanuit niet de arbeidskrapte, maar meer uit als er te veel mensen zijn. Als de economie eigenlijk stagneert. Dat zou ik eerder willen zien.

De voorzitter: Dat is een hypothetische vraag natuurlijk.

De heer Katif: In die zin, nee, want de economie in niet ...

De voorzitter: Ik heb altijd ...

De heer Katif: Die loopt niet zo hard zoals wij de afgelopen drie, vier jaar. Ik heb ooit weleens geleerd dat de term varkenscyclus, heet dat. Leid ze op.

De voorzitter: Dat is correct, mijnheer Katif.

De heer Katif: Maar zodra dat je ...

De voorzitter: Maar het blijft een hypothetische vraag, maar u mag hem stellen natuurlijk.

De heer Katif: Het is geen hypothetische vraag. Echt niet.

De voorzitter: De zeven vette en magere jaren.

De heer Katif: Maar goed, ik denk dat ...

Mevrouw Van Benschop: Voorzitter, ik beantwoord hem graag.

De heer Katif: Dank u.

De voorzitter: Ik hoor dat de wethouder de vraag wil beantwoorden.

Mevrouw Van Benschop: Zeker. Kijk, wij hebben het nu over een krappe arbeidsmarkt, omdat dat nu aan de gang is. Maar de drie samenhangende lijnen die wij hebben benoemd, die gaan over het arbeidspotentieel van de beroepsbevolking benutten. In dit geval ook vergroten, maar ook behouden. Dat geldt ook op het moment dat het economisch minder gaat. Dat geldt ook voor de toekomst van de Dordtse jeugd. Daarom is die laatste zo belangrijk, in onze optiek. Dat is samenwerken op banen met impact. Die banen met impact vragen namelijk om werkgevers naar de regio te halen die niet alleen iets komen halen, maar ook iets komen brengen. Vanuit die banen met impact, werkgevers die het voorbeeldgedrag laten zien, die goed omgaan met onze inwoners, via die weg willen we ook aan preventie doen. Om juist te voorkomen dat op het moment dat het economisch minder gaat iedereen ontslagen wordt en zich vervolgens bij het UWV of bij de Sociale Dienst kan gaan melden, omdat er geen werk meer is. Dat is het belang van banen met impact. Daar heeft de Stichting MBO ook een belangrijke rol in. Dat is een netwerkpartner. Die verbindt bedrijven aan elkaar. Daar wordt ook zeker gekeken, nu is het vanuit krapte, hoe gaan we misschien wel kijken naar delen van personeel. Als je daar niet meer uur kan werken, kun je daar misschien meer uur werken. Maar hebben we dadelijk een overschot, om het zo maar te noemen, omdat het economisch minder gaat, werkt natuurlijk datzelfde principe door. Als je bij de ene te veel uren hebt, kun je ze dan inzetten bij een andere werkgever. Dat is echt waarom we nu hebben gezegd, we brengen sociaal en economisch samen, want heel vaak is het zo als het economisch goed gaat, dan is het economisch arbeidsmarktbeleid ineens leidend, want die sociale kant, die mensen kunnen we dan overal wel kwijt. Op het moment dat het economisch minder goed gaat, dan zie je eigenlijk een omslag en dan gaat dat sociale arbeidsmarktbeleid veel belangrijker worden, want dan zitten er veel meer mensen in de kaartenbak bij de Sociale Dienst en het UWV. Daarom willen we het juist samenbrengen. Nu vanuit krapte en als het nodig is in de toekomst vanuit het overschot.

De voorzitter: Het antwoord in ieder geval. Goed, ik wil niet beginnen over of ...

De heer Katif: Dat was geen hypothetische vraag. De wethouder heeft daar een antwoord op gegeven.

De voorzitter: Ik heb het ook weleens mis, mijnheer Katif. Niet vaak, maar af en toe wel. De heer Schilt had een vraag.

De heer Schilt: Nog eigenlijk best wel aansluitend op de vraag van Katif en ook het antwoord van mevrouw Van Benschop. Met het Maatschappelijk Betrokken Ondernemen, het moet er niet van uitgaan dat ... Kijk, maatschappelijke betrokken ondernemers zijn de meeste ondernemers natuurlijk.

Maar het is niet dat zij dan hun maatschappelijke betrokkenheid opeens verliezen als het een moeilijke casus is. Hoe wordt er gekeken naar als er gewoon een moeilijk geval van iemand die zich probeert te integreren, iemand met bijvoorbeeld verslaving, iemand met andere problemen, mentale gezondheid, wat dan ook. Is er een mediation daartussen, een tussenkoppeling met een professional of ligt dat allemaal bij de verantwoordelijkheid van de ondernemer?

De voorzitter: De wethouder.

Mevrouw Van Benschop: Dank u wel. Zeker niet. Dat ligt niet allemaal bij de werkgever en ook niet alleen bij de werknemer. Daar hebben we bijvoorbeeld, wat ik net al benoemde, Baanbrekend voor, om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt te bemiddelen richting de arbeidsmarkt. Maar we weten ook dat het voor een deel van de doelgroep gewoon niet haalbaar is om regulier werk, een reguliere plek op de arbeidsmarkt vast te houden vooral ook. Daarom hebben we de Participatiewet, waar we vanuit participatieplekken werken om mensen deel te laten nemen aan het arbeidsproces en deel te laten nemen aan de samenleving. Er zijn echt meerdere structuren denkbaar en al, hoe zeg je dat netjes, ik wilde zeggen opgetuigd, dat klinkt heel negatief, maar er zijn al meerdere structuren neergezet om mensen daar die begeleiding te geven die ze nodig hebben. Het betekent trouwens niet dat we niet kijken of we dat nog kunnen verbeteren of dat er nog meer nodig is of dat we dingen te veel doen, aar die structuren zijn er wel.

De voorzitter: Ik zie nog een klein vingertje van mevrouw Kruger. Het was een voorzichtig vingertje.

Mevrouw Kruger: Ik zat ook nog na te denken eigenlijk. Het is eigenlijk aanvullend op wat de heer Schilt aangeeft en wat de wethouder ook aangeeft. Over dat er zijn zoveel mensen die toch ook bepaalde andere kwaliteiten hebben, die niet precies in de structuur passen van de werkgever of van het werk wat gevraagd wordt, maar weldegelijk een hele goede bijdrage kunnen leveren aan de zingeving in de maatschappij of wat dan ook. Ik denk ook dat daar inderdaad nog meer gekeken moet gaan worden naar, ik heb geen vraag, maar een mededeling ook weer, meekijken over of er ... Een technische tip. Dan kom ik toch weer op die denktank uit, om te gaan kijken van wat er allemaal eigenlijk ook al bekend is. Want ik ben ietsje ouder aan het worden en dan merk je ook dat vraagstukken weer terugkomen en al geweest zijn enzovoort. Dit ook. Alleen we zijn nu wel een stapje verder, heb ik het gevoel.

De voorzitter: Dat was geen vraag, maar eventjes een mededeling inderdaad nog.

Mevrouw Kruger: Even nog een ...

De voorzitter: Maar daar heb ik dan ook even ruimte voor gegeven. Mevrouw Koene wil ook nog een vraag of een mededeling ...

Mevrouw Koene: Ik heb echt een vraag.

De voorzitter: Een vraag.

Mevrouw Koene: Goed, ik weet het een en ander af van voortijdig schoolverlaten en dat soort dingen. Ik weet ook dat er een startkwalificatieplicht is en noem allemaal maar op. Maar wat ik me afvraag, er is nou eenmaal startkwalificatieplicht. Het is ook als je niet die startkwalificatie hebt, officieel kan je dan ook nog een boete krijgen en van alles en nog wat. In welke mate kan er binnen het programma inzet zijn richting werkgevers, dat iemand zonder startkwalificatie eventueel aan die eisen gaat voldoen door een soort werkleertraject ... Want er zijn werkleertrajecten. Alleen volgens mij niet voor zo jong. Maar dat is eigenlijk even van, hoe kan je daarmee omgaan?

De voorzitter: De heer Boer knikt. Die gaat hem beantwoorden.

De heer Boer: Eigenlijk is er voor iedereen ook al daarin een mogelijkheid. Dat noemen we dat praktijkleren. Op het moment dat je dan gaat werken en je bent bij een werkgever in dienst, dat je aan de hand daarvan de vaardigheden ... Of eigenlijk het werk wat je uitoefent, dat er iemand anders kan toetsen van, doordat je dit werk doet, heb je deze startkwalificatie. Van daaruit ga je gewoon ook weer doorgroeien naar zelfs universitair. Eigenlijk ieder die talent heeft, kan doorgroeien.

Mevrouw Koene: Dat er wel een officieel iets komt, jij hebt nu je startkwalificatie?

De heer Boer: Ja, dat is praktijk. Dat is er al.

De voorzitter: De heer Van Ballegooijen.

De heer Van Ballegooijen: Dank u wel, voorzitter. Iets waar ik ook heel blij mee ben in deze Startnotitie is ook dat er eigenlijk nu al wordt genoemd wanneer een stukje monitoren en een stukje update gaat worden gegeven. Mensen die mij eerder hebben horen spreken, weten ook dat ik heel blij word van metingen en dat het beleid meetbaar is uiteindelijk. Ik ben heel blij ook om te zien bij de Glansrijke Toekomst, op de laatste slide, dat daar al nulmetingen, éénmetingen, tweemetingen zijn ingetekend en ook stukje dingen als businesscase onderbouwd, meetbaar en merkbaar verschil. Mag ik ervan uitgaan, is dan de vraag, dat dat betekent dat er ook SMART geformuleerde doelstellingen op die metingen worden gebaseerd? Of andersom, dat er metingen komen waarop ... Of sorry, dat er doelstellingen komen waar vervolgens de metingen invulling aan moeten gaan geven. Aansluitende vraag, geldt dat ook voor de rest van de opgave Human Capital? Want ik zie het nu dan specifiek bij de Glansrijke Toekomst Dordtse jeugd staan. Misschien een laatste vraag, als dat mag, wanneer zouden we eventueel dat kunnen verwachten? Is dat al bij de Human Capital Agenda Smart Delta Drechtsteden die in Q2 gepland staat of moet ik dat pas later verwachten?

De voorzitter: Gaat uw gang.

De heer Boer: Voor de Glansrijke Toekomst hebben we prestatie-indicatoren afgesproken met onze partners. Een aantal van die prestatie-indicatoren vanuit het Integraal Kwaliteitskader gaan we die nulmeting doen.

Dat zijn vooraf vastgestelde prestatie-indicatoren, die we ook eigenlijk de komende tien jaar willen gaan volgen. Dat is wel van belang om te meten daarin. Met betrekking tot de eerste nulmeting en wanneer het terugkomt in de raad, zal dat in de loop van Q4 zijn van dit jaar, wanneer we ook weer terugkomen om te vragen voor meerdere financiering op de maatwerktrajecten. Dan hebben we ook al de eerste nulmeting, om ook jullie daarin mee te nemen.

Mevrouw Van Zimmeren: In relatie tot de brede opgave, dat was uw tweede vraag, de Human Capital Agenda voor de Smart Delta die u noemt, daar zijn we eigenlijk nu mee bezig. Kijk, wat we graag willen, we hebben deze opgave nu opgezet voor de centrumstad. Maar arbeidsmarkt, dat gaat natuurlijk breder dan alleen de stad Dordrecht. We zijn nu ook, of de wethouder is met de economie collega's van andere Drechtsteden gemeentes in gesprek om ook te kijken van, kunnen we de strekking van deze opgave breder trekken? Kunnen we dat naar de hele Drechtsteden ook toe gaan trekken? Dat is dat punt Human Capital Agenda. Dat is geen monitoring van deze opgave. Daarnaast zijn we ook met een nieuwe Regio Deal aanvraag bezig. Willen we ook de opgave als basis voor gaan pakken. Het laatste punt in het schemaatje, op pagina 11, de monitoring update van de opgave zal in Q1 2024 gepland staan. Maar dan is inderdaad de vraag, wat ga je dan precies meten? Wat zijn dan de concrete doelstellingen bij deze opgave? Daar wilde ik eigenlijk ook deze sessie voor gebruiken van, hoe kijkt u ertegenaan? Want zoals het nu geformuleerd is, staat er natuurlijk ook van, het vergroten van het arbeidspotentieel. Even kijken hoor, de doelstellingen die geformuleerd staan, bijvoorbeeld op pagina 3, door talentontwikkeling van onze inwoner centraal te zetten, vergroten we het beschikbare en benutte arbeidspotentieel van onze Dordtse beroepsbevolking. Maar we zeggen niet van, dat moet met zoveel procent meer. We kunnen stellen van, die bruto participatiegraad daar moet eigenlijk een procent bij. Natuurlijk wel kijken wat realistisch is. Hoe concreet? Wat willen we ook echt nastreven daarin? Ik wilde eerst ook bij u toetsen van, is dit inderdaad ... Past dit in uw visie op wat een gezonde arbeidsmarkt hier in Dordrecht zou moeten zijn? Wat willen we daar dan ook echt op ... Welke stap vooruit willen we daar dan ook echt in deze periode, in deze vier jaar gaan zetten? Dat geldt ook voor de ondernemers die maatschappelijk betrokken ... Sorry.

De voorzitter: Terecht wordt hier nu gesteld van, er wordt opgehaald, maar dat was natuurlijk niet de bedoeling van deze commissie. Dan is wel weer de vraag natuurlijk van, als er wat moet worden opgehaald of we dat dan niet een keer op een andere keer moeten gaan inplannen? Kijk ik ook eventjes naar de wethouder.

Mevrouw Van Benschop: Ik denk dat bij de volgende sessie krijgen we natuurlijk een oordeelsvormende sessie. Dan gaat de commissie, als dat tenminste zo wordt gedaan ...

De voorzitter: Dat moeten we nog afwachten.

Mevrouw Van Benschop: Maar goed, ik kan me voorstellen dat als er dit soort vragen zijn ... Kijk, in dit verhaal staan doelstellingen die kwalitatief eigenlijk geformuleerd zijn. Er staan geen kwantitatieve doelstellingen in met procenten. Ik wil wel eerlijk zeggen dat ik dat ook lastig vind in dit verband, omdat precies wat de heer Katif net zei, je hebt

altijd een golfbeweging in de economie. Dus is het heel erg meetbaar over een langere periode hoeveel mensen er precies aan het werk zijn. Of zou je veel meer moeten kijken of je je structuur wel goed ingericht hebt, of je de mensen weet te bereiken, of je de werkgevers weet te bereiken? Dat is de vraag die uiteindelijk beantwoord moet worden in de uitwerking na de Startnotitie. Er staan hier nu geen concrete kwantitatieve doelstellingen in. Maar goed, dat is ... We kunnen dat nu ophalen, maar het is uiteindelijk de uitwerking.

De voorzitter: Maar dat begrijp ik. Het is natuurlijk een Startnotitie, maar ik begrijp ook wel de ...

Mevrouw Kruger: Voorzitter.

De voorzitter: Momentje. Behoeftte vanuit de commissie natuurlijk om dan inderdaad toch wel te gaan kijken van wat we eventueel meetbaar krijgen. Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, ik ben eigenlijk juist zo blij dat er eens een keer niet allemaal precies van die SMART meetbare toestanden in staan, omdat we zeggen, we gaan kijken hoe gaan we iedereen bereiken? Wat is daarvoor nodig, wat hebben jongeren nodig, wat hebben ouderen nodig om mee te kunnen gaan doen aan de samenleving?

De voorzitter: Maar misschien is dat iets voor de oordeelsvormende commissie.

Mevrouw Kruger: Precies.

De voorzitter: Om in ieder geval ook dat soort standpunten dan te gaan uitwisselen, want ik ga ervan uit dat niet iedereen het met u eens is op dat punt.

Mevrouw Kruger: Wat is daarvoor nodig om mijn argumenten kracht bij te zetten? Maar ik denk ...

De voorzitter: Met andere woorden van, als de commissie inderdaad nog wat mee wil geven, dan lijkt me op dit moment al dat daar een oordeelsvormende commissie voor moet komen, waardoor inderdaad de commissie richting de wethouder kan aangeven wat zij hiervan vinden en wat zij er nog eventueel extra in willen hebben. Dat lijkt mij dan wel het meest logisch. Ik bedoel van, op het moment dat hier nog geen besluit genomen is, is er nog veel mogelijk. Ik bedoel van, op dit moment liggen er twee besluiten voor. Die besluiten, daar moet een oordeel over komen. Het kan zo natuurlijk zijn dat dat uiteindelijk leidt tot een amendement, een toevoeging in de stukken. Dat zou kunnen. Dat is natuurlijk uiteindelijk dan afwachten tot de oordeelsvormende commissie is geweest, om dan te kijken of die behoefte bestaat of dat men toch uiteindelijk akkoord gaat met wat hier voorligt. Ik probeer u te helpen.

Mevrouw Van Benschop: Voorzitter, mag ik een vraag stellen. Of we ze wel apart kunnen voorleggen aan de commissie? Want ik kan me voorstellen bij de Startnotitie menselijk kapitaal en arbeidsmarkt dat daar mogelijk nog zaken meegegeven moeten worden of dat we daar nog oordeelsvormend over gaan hebben. Maar Glansrijke Toekomst gaat echt voor nu ... We hebben hier toegelicht waar gaan we naartoe werken? Maar voor nu vragen we een bijdrage, een krediet om de lopende maatwerkvoorzieningen of maatwerktrajecten wel in stand te kunnen houden. Ik vraag me af of we daar dan nog een oordeelvormende commissie voor nodig hebben, want het is blijven doen wat we nu al doen.

De voorzitter: We hebben op dit moment twee besluiten die voorliggen. Het is aan de commissie om te bepalen of er voor beide of voor één van de besluiten een oordeelsvormende commissie nodig is. Dat is dan eigenlijk nu ook, omdat ik al zie dat de vragen zijn opgedroogd op dit moment, toch? Toch nog niet. De heer Schilt.

De heer Schilt: Meer over opheldering, omdat de vraag werd gesteld van dat er nu bij ons werden er een soort van kaders en dergelijk gevraagd. Toch?

De voorzitter: Dat wordt nu even weergegeven, maar dat is, uiteindelijk in een oordeelsvormende commissie kan dat inderdaad dan worden betoogd. Dan is het uiteindelijk aan de commissie om te bepalen of de toezeggingen van de wethouder voldoende zijn of dat er eventueel nog een amendering moet gaan plaatsvinden. Op dit moment ligt dat volgens mij hier op tafel. Mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Voorzitter, wat zijn de risico's als we nu nog een oordeelsvormende commissie gaan hebben? Deadlines, weet ik veel wat.

De voorzitter: Deadlines. Ik ben niet van de deadlines. Dan kijk ik naast me naar de wethouder weer.

Mevrouw Van Benschop: Voor de Startnotitie, voor menselijk kapitaal en arbeidsmarkt, dat kan prima als we dat oordeelsvormend gaan doen. Ik hecht er juist aan dat het een gedragen voorstel is. Als we dat nog in de commissie brengen om dat oordeelsvormend te bespreken, lijkt me dat prima. Als het gaat over Glansrijke Toekomst, dit is echt alleen doorzetten wat we nu hebben om de continuïteit voor de huidige jongeren, die gebruik maken van de maatwerktrajecten, dat we dat ook kunnen blijven bieden voor dit jaar en voor komend jaar. Maar dit is ook een deel wat we inzetten. Vervolgens komen we gewoon weer met een nieuw voorstel bij u om Glansrijke Toekomst verder uit te werken, om te kijken naar de andere oplossingsrichtingen die we nu nog niet hebben ingezet. Dit is echt doorzetten wat we al hebben.

De voorzitter: Ik hoor in ieder geval dat de wethouder aangeeft dat voor Glansrijke Toekomst aan de commissie wordt verzocht om dit te hameren eigenlijk en geen oordeelsvormende commissie daarvoor dan te beleggen. Maar voor de Startnotitie menselijk kapitaal en arbeidsmarkt, ik kijk even aan mevrouw Koene ... De vraag aan de commissie inderdaad is van, Glansrijke Toekomst, gaat u akkoord om dat besluit te hameren met dan ook datgene wat de wethouder daarover gezegd heeft.

Mevrouw Kruger: Juist, dat wilde ik nog even zien. Met de toezegging van de wethouder van dat dat later ook nog verder uitgewerkt wordt.

De voorzitter: Komt goed, mevrouw Kruger.

Mevrouw Kruger: Ik wil het alleen maar duidelijk hebben.

De heer Katif: Voorzitter.

De voorzitter: Ik hoor de heer Katif.

De heer Katif: Een verhelderde vraag aan de wethouder. De middelen die hiervoor gereserveerd zijn, zijn die bij deze eigenlijk als het ware gefiltreerd of hebben we dat al eerder ... Ik zit me af te vragen, ik bedoel, ik heb het niet helder voor ogen.

Mevrouw Van Benschop: Bedoelt u de volledige reservering Glansrijke Toekomst of bedoelt u het bedrag wat nu voorgesteld ...

De heer Katif: Maar ook partieel. Oftewel waar we het nu over hebben.

Mevrouw Van Benschop: Waar we het nu over hebben ...

De heer Katif: Ik had het niet helder ... Ik kon het niet een tweede keer zien.

De voorzitter: Het besluit wordt natuurlijk duidelijk weergegeven wat voor middelen er worden ingezet. Met andere woorden, als dit wordt gehamerd, dan gaat u akkoord inderdaad met het inzetten van die middelen.

Mevrouw Van Benschop: Niet van de volledige reservering Glansrijke Toekomst. Voor dit deel van de reservering.

De voorzitter: Dit deel. Ik hoor naast mij de griffier in mijn oren fluisteren, hameren. Dat vind ik altijd heel aardig, maar ik wilde toch even keer zien of dat dat wordt bevestigd. Dat wordt in ieder geval bevestigd. Dan spreken we af dat voor de Startnotitie er nog een oordeelsvormende commissie wordt belegd. Dan kunnen wij deze commissie beëindigen denk ik. De politieke vraag. U heeft helemaal gelijk. De politieke vraag. Ik kijk naar de heer Van Ballegooijen. Die kijkt mij al aan van, ik weet er één.

De heer Van Ballegooijen: Dan zou ik in ieder geval, voorzitter, dank u voor het woord, willen voorstellen om in ieder geval onszelf af te vragen of en zo ja welke kwalitatieve doelstellingen we kwantitatief meetbaar willen maken en eventueel op welke manier? Maar dan zou ik ook richting de wethouder en wellicht ook de ambtenaren willen kijken en te vragen, als er al ideeën zijn over welke metingen er gedaan gaan worden, op welke indicatoren, om dat met ons te delen. Dan kunnen wij daar ook uit kijken, één, wat wordt er al gemeten, zodat we niet om dingen gaan vragen per se. Of tenminste, dat kan natuurlijk wel, maar dat we in geval weten, wat is er al en waar zouden ze eventueel gestuurd op kunnen worden? Dat we daar een idee over hebben zonder ...

Dat we ook weten, wanneer vragen we om iets wat meer metingen vereist dan al gepland of gedaan wordt?

De voorzitter: Om hem even plat te slaan, is dan de politieke vraag of wij inderdaad in deze Startnotitie SMART geformuleerde doelstellingen willen hebben.

De heer Van Ballegooijen: Dat is ...

De voorzitter: Dat is dan vraag één.

De heer Van Ballegooijen: Dat is vraag één.

De voorzitter: En dan daarna?

De heer Van Ballegooijen: Vraag twee is, zo ja, welke?

De voorzitter: Zo, welke? Gewoon even platgeslagen dan is dat dan uiteindelijk inderdaad datgene waar we in de oordeelsvormende commissie over gaan praten. De heer Katif.

De heer Katif: Soms, voorzitter, zijn er kwantitatieve of kwalitatieve dingen die te kwantificeren zijn. Dat zou ik eigenlijk ook willen zien. De kwalitatieve meting. Kwaliteit kun je kwantificeren en soms kun je dat gewoon niet. Dan zou ook eigenlijk die kwaliteit wel willen zien, want dan hecht ik ... Daar kan ik wel een waarde aan hechten in de zin van, en een goede fles wijn hoeft niet altijd duur te kosten.

De voorzitter: Ik probeer ook even duidelijk het voor mezelf te maken, maar ik geloof dat het wel doorkomt bij de wethouder. Dan komt dat in ieder geval goed. Dan kijk ik eventjes naast mij of dit dan de lading dekt.

Mevrouw Koene: Mag ik er ook nog één aan toevoegen?

De voorzitter: Ja, dat mag. Zeg het eens, mevrouw Koene.

Mevrouw Koene: Hoever we gaan, dat is iets wat mij bezighoudt, met het beïnvloeden van werkgevers op wat ze wel of niet moeten doen om nog aardig gevonden te worden? Dan in een mooie politieke zin.

De voorzitter: Hier wordt mijn liberale hart wel weer warm van natuurlijk, voor deze vraag. Dat lijkt mij dan ook nog wel iets inderdaad wat we in een oordeelsvormende commissie kunnen bespreken. Toch? Ja. Ik zie je dat iedereen dat vindt. Dan kijk ik nog een keer naast mij.

Mevrouw Wepster: Ik heb nu als politieke vraag die SMART doelstellingen.

De voorzitter: De eerste vraag van, moeten we?

Mevrouw Wepster: Zo ja, welke?

De voorzitter: Dan welke?

Mevrouw Wepster: Dan nog deze vragen over, hoever gaan we met het beïnvloeden van ...

De voorzitter: Van werkgevers inderdaad.

Mevrouw Wepster: Dat is het enige waar de commissie het over willen hebben.

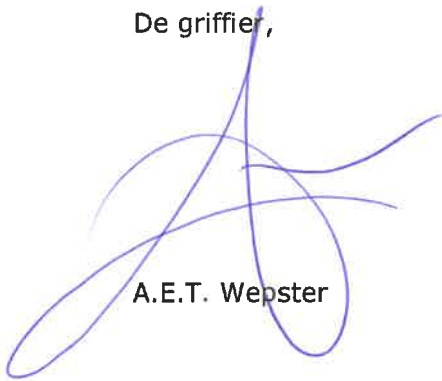
De voorzitter: Dat zit bij de SMART. Ja?

Mevrouw Wepster: Ik vind het goed.

De voorzitter: Bij deze wordt deze commissie gesloten. Ik dank u wel en een prettige avond.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 16 mei 2023.

De griffier,

A.E.T. Wepster

De voorzitter,

A.W. Kolff

